

ТНК: добро чи зло для України?

ЕКСПЕРТИ ОБГОВОРЮЮТЬ РИЗИКИ І ЗАГРОЗИ З БОКУ ТНК ДЛЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

.03

\$1 МЛРД
СТАНОВИТЬ РІЧНИЙ
ОБІГ ТНК

ІЗ ПЕРШИХ ВУСТ

«Секрет» успішних компаній

Проблеми якості досліджує академік Петро Калита – президент Української асоціації якості

.07

ЮВІЛЕЙ

АКАДЕМІЯ ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНИХ ВІДНОСИН І ТУРИЗМУ СВЯТКУЄ 20-РІЧЧЯ

.10

КОНТРОЛЬ

Як дбають про безпеку праці на заводі ЗБК, дізнавалися наші кореспонденти

.12

№ 21 (691) | 23.05.2013

профспілкові вісті

ГАЗЕТА ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

www.psv.org.ua

КОРОТКО

КАБМІН | Уряд розглянув Концепцію Державної цільової програми оздоровлення та відпочинку дітей і розвитку мережі дитячих оздоровчих закладів на період до 2017 року та ухвалив відповідне розпорядження. **.02**

ДОСВІД | З 18 по 26 травня заступник Голови ФПУ Євген Драп'ятний бере участь у семінарі Міжнародної конфедерації профспілок працівників нафтової, газової промисловості та будівництва нафтового комплексу «Навчання профспілкових кадрів і активу – важливий інструмент орієнтації профспілок на подальший розвиток, посилення професійного, творчого й інноваційного потенціалу профспілкових кадрів». **.02**

СПІВПРАЦЯ | За дорученням Президії ФПУ заступник Голови ФПУ Сергій Українець підписав Протокол про співпрацю між ФПУ та національними профцентрами Італії. **.02**

Юрій Кулик: «Соціальному діалогу – дієвість та результативність!»

.04

ТЕМА НОМЕРА | ЧИ ВСІМ ПО КИШЕНІ ПРОЩАННЯ З ДИТИНСТВОМ?

ВИПУСКНА АРИФМЕТИКА

Ще кілька десятиліть тому випускні вечори відбувалися у стінах навчальних закладів і на гаманцях батьків майже не позначалися. Нині прощання зі школою перетворюють на королівські бали, своєрідні шоу під гаслом «Хто виглядатиме краще і ...дорожче?». Та й випускники воліють провести останню зустріч зі шкільними друзями у

найдорожчих ресторанах, аби запам'ятати цей день надовго. За скромними підрахунками, за один вечір родині доведеться викласти як мінімум 6000 гривень. І це лише офіційні витрати. А якщо підрахувати ще й неофіційні, то ця сума збільшиться удвічі, а то й утричі. Та чи варта ця подія таких витрат?

.08

ЯК ПОЛІПШИТИ НАШУ ГАЗЕТУ?
долучайтеся до обговорення на нашому сайті www.psv.org.ua

КАБМІН

ДИТЯЧИЙ ВІДПОЧИНОК – ПРІОРИТЕТ ДЕРЖАВНОГО РІВНЯ

15 травня Уряд розглянув Концепцію Державної цільової програми оздоровлення та відпочинку дітей і розвитку мережі дитячих оздоровчих закладів на період до 2017 року та ухвалив відповідне розпорядження.

Про це повідомив представник профспілок в Уряді перший заступник керівника СПО об'єднань профспілок, в. о. першого заступника Голови ФПУ Григорій Осовий. Він розповів, що під час дискусії зазначалося, що з огляду на необхідність термінового вирішення проблемних питань щодо організації оздоровлення та відпочинку дітей в Україні, збереження та розвитку мережі дитячих оздоровчих закладів, у тому числі державних підприємств України МДЦ «Артек» та УДЦ «Молода гвардія», доцільно розробити єдину Державну цільову соціальну програму оздоровлення і відпочинку дітей та розвитку мережі дитячих оздоровчих закладів на період до 2017 року, у якій передбачатимуться заходи щодо організації оздоровлення та відпочинку дітей, розвитку мережі дитячих оздо-

ровчих закладів, у тому числі державних підприємств України «Міжнародний дитячий центр «Артек» та «Український дитячий центр «Молода гвардія».

За інформацією Інформаційно-аналітичного центру ФПУ, проект Концепції спрямований на удосконалення системи оздоровлення та відпочинку дітей, забезпечення державних гарантій щодо доступності та якості оздоровчих і відпочинкових послуг, розвиток мережі дитячих оздоровчих закладів.

Основними шляхами досягнення мети є:

- забезпечення доступності та якості послуг оздоровлення та відпочинку;
- створення безпечних та комфортних умов перебування дітей у дитячих оздоровчих закладах, насамперед тих, які потребують особливих умов для оздоровлення та відпочинку;
- збереження та розвитку мережі дитячих оздо-

ровчих закладів, у тому числі державних підприємств України «Міжнародний дитячий центр «Артек» і «Український дитячий центр «Молода гвардія»;

– розвиток творчих здібностей дітей тощо.

У своєму вступному слові Прем'єр-міністр України Микола Азаров наголосив, що соціальні ініціативи Президента України спрямовані передусім на формування у дітей здорового способу життя, створення усіх можливостей для їхнього всебічного розвитку.

Цього року Уряд передбачає забезпечити оздоровлення та відпочинок 2 млн 810 тис. дітей шкільного віку. Це майже 70% загальної чисельності школярів в Україні.

«Літній відпочинок стовідсотково забезпечений фінансовими ресурсами. Тому вимагаю від Державної казначейської служби й відповідних розпорядників бюджетних коштів забезпечити ритмічне, у повному обсязі фінансування дитячих закладів, – сказав Глава Уряду.

ДОСВІД

ПОСИЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОГО, ТВОРЧОГО ТА ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПРОФСПІЛКОВИХ КАДРІВ

З 18 по 26 травня заступник Голови Федерації профспілок України Євген Драп'ятій бере участь у семінарі Міжнародної конфедерації профспілок працівників нафтової, газової промисловості та будівництва нафтового комплексу «Навчання профспілкових кадрів і активу – важливий інструмент орієнтації профспілок на подальший розвиток, посилення професійного, творчого й інноваційного потенціалу профспілкових кадрів», що проходить у Туреччині.

Євген Драп'ятій поділився досвідом роботи з представниками країн СНД щодо організації навчання

профспілкових працівників, активістів, членів профспілок в Україні. У своїй доповіді «Навчання – це запорука зміцнення

профспілок» він спинився на основних етапах розвитку профспілкової освіти України, а саме: на створенні й розвитку Академії праці і соціальних відносин ФПУ, застосуванні інтерактивних форм навчання у системі профспілкової освіти, інформаційному забезпеченні навчального процесу тощо. Він зазначив, що питання підготовки профспілкових кадрів і підвищення їх кваліфікації займає важливе місце у діяльності профспілок – від первинної профспілкової організації до Федерації профспілок України. Нині профспілкова освіта

охоплює широкий спектр питань: від колективно-договірного регулювання соціально-трудових відносин до ролі й місця профспілок у створенні безпечних умов роботи та охорони праці. Проте головним питанням залишається те, як донести знання до кожного члена профспілки, як правильно використати отримані знання в роботі. Наостанок Євген Драп'ятій наголосив, що нагальною залишається проблема формування у членів профспілок активної громадянської позиції, вміння кваліфіковано обстоювати свої права та інтереси.

ПРИВІТАННЯ

ШАНОВНІ ПРАЦІВНИКИ ХІМІЧНОЇ ТА НАФТОХІМІЧНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ!

Прийміть найщиріші вітання з професійним святом – Днем хіміка!
Ваша наполеглива праця, набутий досвід у поєднанні з новітніми виробничими технологіями роблять вагомий внесок у розвиток промислового потенціалу України та підвищення добробуту громадян.
Бажаю вам професійного зростання, подальших трудових успіхів і щоденного задоволення від роботи!
Нехай у ваших домівках завжди панують мир і достаток, благополуччя і любов!
З глибокою повагою

Юрій КУЛИК,
Голова ФПУ

УРОЧИСТЕ ЗАСІДАННЯ

95-РІЧЧЯ ТЕХНІЧНОЇ ІНСПЕКЦІЇ ПРАЦІ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК

22 травня у Будинку спілок відбулося урочисте засідання з нагоди 95-річчя заснування технічної інспекції праці профспілок.

У заході взяли участь керівники членських організацій, члени Ради ФПУ, технічні інспектори праці профспілок, профспілкові активісти, ветерани

технічної інспекції праці, представники роботодавців та державних установ. Докладніше про цю подію читайте у наступному № 22 газети «Профспілкові вісті».

СПІВПРАЦЯ

ПРАЦІВНИКИ-МІГРАНТИ БУДУТЬ ЗАХИЩЕНИШИМИ

16 травня 2013 року у м. Кишинів (Молдова) за дорученням Президента ФПУ заступник Голови ФПУ Сергій Українець підписав Протокол про співпрацю між Федерацією профспілок України та національними профцентрами Італії – Конфедерацією профспілок італійських працівників, Загальною конфедерацією італійських працівників та Італійською спілкою праці, інформує департамент міжна-

родної роботи апарату ФПУ. Підписання Протоколу про співпрацю стало ще одним дієвим кроком ФПУ на шляху посилення захисту працівників-мігрантів з України, які працюють в Італії. Церемонія підписання відбулася під час проведення у Молдові Регіональної конференції з питань захисту працівників-мігрантів шляхом співпраці між європейськими профспілками, у роботі якої взяла участь делегація ФПУ.

АНОНС

ЗАМОВЛЯЙТЕ ДОДАТКОВО «БІБЛІОТЕЧКУ ГОЛОВИ ПРОФСПІЛКОВОГО КОМІТЕТУ» № 5/2013 «ЗАГАЛЬНО-ОБОВ'ЯЗКОВЕ ДЕРЖАВНЕ ПЕНСІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ У ЗАПИТАННЯХ І ВІДПОВІДЯХ»

У черговому випуску «Бібліотечки» подано матеріал щодо призначення пенсій відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування». Матеріал викладено у формі запитань та відповідей, які найчастіше виникають під час визначення права на пенсію, обчислення страхового стажу та заробітку, текст містить приклади й розрахунок розмірів пенсій за віком, по інвалід-

ності та у разі втрати годувальника, підвищення та виплати пенсій. Додатковий наклад «Бібліотечки» № 5/2013 можна замовити за адресою: 01012, м. Київ, майдан Незалежності, 2, Підприємство «Профінформ» ФПУ або за тел./факсом: (044) 277-24-30, e-mail: profvist@ukr.net. Вартість одного примірника самовивозом – 6,50 грн, з пересилкою – 7,30 гривні.

«ПРОФІНФОРМ» ФПУ

ТНК: добро чи зло для України?

Анна РЕПІЧ
редактор відділу «ПВ»
Фото автора

Мінімум витрат – максимум прибутку. Приблизно за таким лозунгом працюють ТНК в Україні. Думок щодо перебування цих компаній на території нашої держави багато: хтось вважає роботу в ТНК перспективною, хтось уже набув негативного досвіду. Однак експерти, які зібралися днями у столиці, говорили про глобальні речі, зумовлені темою зустрічі: «Транснаціональні корпорації: які загрози для країни?».

Серед учасників цього прес-клубу, організованого Регіональним Представництвом Фонду ім. Ф. Еберта в Україні та Білорусі, були заступник Голови ФПУ Сергій Кондрюк, кандидат економічних наук Еллана Молчанова та ін.

СЕРГІЙ КОНДРЮК,
заступник
Голови ФПУ:

У ході зустрічі присутні надзвичайно активно дискутували щодо того, як транснаціональні корпорації впливають на економіку та ринок праці в Україні. Йшлося й про ризики, які загрожують сталому розвитку країни, та виклики, які існують для соціально-справедливих трудових відносин у ТНК в Україні.

Транснаціональні корпорації об'єктивно розглядаються як пануючий елемент світового господарства. ТНК, контроль яких поширюється за межі країн розташування головних офісів (материнських компаній) гігантів, виступають каталізатором розвитку нових технологій. Поява багатогалузевих комплексів, національна належність і діяльність яких виходить за межі державних кордонів, повномовно ставить питання про взаємовідносини економіки та держави у національному й міжнародному масштабах. ТНК стали домінуючим фактором міжнародної спеціалізації та міжнародної торгівлі, тому внутрішні й зовнішні ринки певних країн виступають окремими сегментами світового ринку.

Безперечно, що транснаціональні корпорації відіграють важливу роль в економіці більшості країн і міжнародних економічних відносинах, підсилюючи тим самим інтерес з боку урядів, а також роботодавців і профспілок. Завдяки прямим іноземним інвестиціям корпорації можуть принести значну вигоду приймаючим країнам (іноземні країни, в яких ТНК розміщують власні дочірні підприємства або філіали) та країнам базування, сприяючи ефективній праці найманих працівників, використанню капіталів та технологій. Значною мірою вони можуть сприяти зростанню економічного й соціального добробуту, підвищенню рівня життя і задоволення основних потреб, створенню можливостей у сфері зайнятості та забезпечення дотримання основних прав людини,

«Профспілки створюються з приводу безконтрольних дій транснаціональних корпорацій. Вони вільно поведуться на території нашої держави, дотримуються далеко не всіх українських і міжнародних законів. Здебільшого ситуація на підприємстві ТНК в Україні щодо дотримання соціально-економічних прав трудящих виглядає як неприпустима».

включючи свободу асоціації, у всіх країнах світу. З іншого боку, їх діяльність може призвести до зловживання економічною потужністю, а також до конфлікту інтересів з найманими працівниками. Окрім того, складність транснаціональних корпорацій полягає у відсутності чіткого визначення їх розгалуженої структури, діяльності та політики, що спричинює занепокоєння у приймаючих країнах, країнах базування або в тих та інших одночасно.

У своєму виступі Сергій Кондрюк зауважив, що ТНК приходять в Україну не заради добročинності. «Основні причини, які спонукають Україну приймати іноземні компанії, полягають у потребі інвестицій, нових технологій. Однак ці очікування не завжди справджуються. Адже мета ТНК – це, передусім, дешеве використання природних ресурсів країни, до якої прибуває транснаціональна компанія, і, на жаль, Україна не захищає їх. Наша держава відчиняє двері для розташування шкідливих виробництв – йдеться не лише про металургію, а й про хімію, сільське господарство тощо», – зауважив Сергій Кондрюк.

У ході відкритого діалогу йшлося про те, що Україна перетворюється на країну – перевалочну базу. Сьогодні, наприклад, тут діє підприємство, працюють люди, а завтра воно може переміститися до іншої країни...

Сергій Кондрюк повідомив, що ФПУ звернулася до керівництва Уряду з проханням створити міжвідомчу робочу групу для моніторингу за дотриманням ТНК національного й міжнародного права.

На підприємствах ТНК в Україні, на думку профспілок, склалася українська критична ситуація. Так, заступник Голови ФПУ Сергій Кондрюк наголосив: «Іноземні власники зневажливо ставляться до законодавства України – Конституції, Трудового кодексу, законів України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», «Про колективні договори і угоди» та основоположних Конвенцій МОП. Іноземні власники перешкоджають створенню профспілкових організацій на підприємствах ТНК, порушуючи законодавство України. На підприємствах діє протиправна система штрафів, спостерігаються дискримінація за ознакою членства в профспілці та незаконні звільнення. Також набула ши-

Глобалізація характеризується збільшенням кількості транснаціональних корпорацій в Україні, що інвестують у різні сектори економіки, створюють нові робочі місця, впроваджують нову корпоративну культуру. Однак ТНК шукають дешеву робочу силу та природні ресурси, нові ринки та низькі вимоги щодо якості та екології виробництва в країнах. Отже, такі інвестиції можуть спричинити ризики для сталого розвитку України.

рокої практики незаконна підміна трудових договорів на цивільно-правові угоди. А щодо прав працівників, то подекуди вони не мають права навіть вийти в туалет».

Під час зустрічі Еллана Молчанова презентувала свою публікацію «Взаємодія транснаціональних корпорацій з національними економіками на прикладі України». Так, пані Еллана підкреслила, що в Україні не залишилося жодного сектора економіки, в якому б не позиціонували себе ТНК. «Звичайно, що вихід будь-якої ТНК на новий ринок має бути узгоджений урядом країни. В аргументуванні свого позиціонування ТНК обгрунтовують переваги, які матиме економіка приймаючої країни. Серед них, зокрема: приплив капіталу, залучення технологій, розвиток виробництва, забезпечення зайнятості тощо, – пояснила Еллана Молчанова. – Проте жодна компанія не робить наголос на загрозах, які вона несе для національної економіки. Серед них можна назвати такі: можлива однобічна спеціалізація національного виробництва; спеціалізація на добувних галузях промисловості, екологічно шкідливому виробництві; вивезення капіталів і прибутків з країни, що приймає; усі патенти та ліцензії належать материнській компанії; маніпулювання цінь з метою зменшення податкових відрахувань у бюджет; встановлення монопольної влади».

Також під час презентації наголошувалося, що експансія ТНК в Україну супроводжується застосуванням «змішаних» і «замаскованих» псевдоінвестиційних стратегій, метою яких є мінімізація витрат на діяльність та швидке отримання прибутку. «Іхня мета – не інвестиції в національну економіку, інновації та модернізацію виробництва, а в розвиток свого власного біз-

несу», – вважає Еллана Молчанова.

Йдеться у дослідженні пані Еллани й про те, що на підприємствах ТНК в Україні почали порушуватися соціально-економічні права трудящих. Профспілкові організації зазнають тиску зі сторони адміністрації при створенні профспілок та веденні колективних переговорів. Відбувається дискримінація за ознакою членства в профспілці, на профспілкових активістів чиниться тиск і надалі їх здебільшого звільняють з роботи з надуманих причин, як-от в «Ашані» (Білорусія). Порушення також призводять до надексплуатації персоналу, високого рівня травматизму та його приховування, а у результаті маємо неформальну зайнятість, несплату внесків загальнообов'язкового державного соціального страхування та ухилення від сплати податків.

«Чому так відбувається? За будь-яке порушення трудового законодавства немає адекватної відповідальності», – пояснив Еллана Молчанова.

Учасники прес-клубу визначили, що найбільшими порушниками трудових прав на українському ринку є торговельні ТНК Metro Cash&Carry та Auchan Group.

Тож із добром чи злом ідуть у нашу країну транснаціональні корпорації – сказати однозначно важко, однак те, що вони не несуть сюди мішки з грошима, а приходять, аби заробити, на превеликий жаль, не важливо, якою ціною, – це факт, якому є підтвердження.

Учасники зустрічі дійшли висновку, що держава має замислитися над тактичними й стратегічними позитивами та втратами від діяльності ТНК на території України. Варто враховувати не лише сьогоднішні податки й певні інвестиції, а й дивитися, до чого це може привести у перспективі.

НЕ МЕНШЕ

1
МЛРД
ДОЛАРІВ

ЗА ВИЗНАЧЕННЯМ МАЄ СТАНОВИТИ РІЧНИЙ ОБІГ ТНК

ЮРІЙ КУЛИК:

«Соціальному діалогу – дієвість та результативність!»

18 травня 2013 року Указом Президента України Віктора Януковича Голову СПО об'єднань профспілок Юрія Миколайовича Кулика призначено Головою Національної тристоронньої соціально-економічної ради.

ки, її пропозиції і рекомендації є обов'язковими для розгляду органами державної влади та місцевого самоврядування.

Соціальний діалог також реалізується і в інших форматах співпраці. Так, Регламентом Кабінету Міністрів України надано можливість уповноваженому представникові від профспілок представляти позицію профспілок на засіданнях уряду під час розгляду питань, що стосуються соціально-трудової сфери. І таке представництво не є декларативним. Статистика говорить сама за себе. У минулому році представник від Спільного представницького органу репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні взяв участь у 50 урядових засіданнях. Із 2,5 тис. проектів нормативно-правових актів, які вносилися на розгляд уряду, профспілками опрацьовано 550, що стосувалися соціально-трудової сфери. Під час обговорення проектів безпосередньо на засіданнях позицію профспілок було доведено з 54 питань, з яких по 42 Прем'єр-міністр України дав відповідні доручення.

Відпрацьовано механізм погодження з СПО об'єднань профспілок проектів державних нормативно-правових актів. Так, у 2012 році ми пропустили через профспілкове «сито» більше 900 нормативно-правових актів, з яких до кожного четвертого були висловлені зауваження і пропозиції, які здебільшого враховані.

Тим самим ми не допустили погіршення існуючих умов, а в деяких питаннях досягли більш високого результату, наприклад щодо забезпечення випереджаючого зростання ставок заробітної плати у бюджетній сфері із заробітною платою в економіці. Це потребує копіткої роботи над опрацьованим значного масиву документів, а також уміння переконати соціальних партнерів у правильності позиції профспілок.

– Що зроблено для соціально-економічного захисту працівників за період діяльності нового складу НТСЕР?

– Україна, як, до речі, й інші країни, перебуває в непростій соціально-економічній ситуації, пов'язаній із зниженням рівня економічної активності, накопиченням соціальних, пенсійних та інших проблем. Тому НТСЕР від початку своєї роботи зайняла активну позицію щодо вирішення найбільш актуальних питань соціально-економічного захисту працівників. Напрацьовано рекомендації щодо поширення сфери застосування галузевих (міжгалузевих) угод та підвищення ефективності колективно-договірної роботи. Я особисто приймаю активну участь у роботі Комітету з економічних реформ, завдяки чому є унікальна можливість у черговий раз донести пропозиції сторін соціального діалогу для їхнього врахування при проведенні економічних реформ. Створено тристоронню робочу групу для розроблення проекту Концепції реформи оплати праці до 2020 року. Проведено консультації щодо створення Гарантійної установи для забезпечення права на оплату праці працівників збанкрутливих підприємств. На засіданні НТСЕР розглянуті такі важливі для людини праці питання, як підвищення рівня мінімальної заробітної плати та про шляхи вирішення проблеми погіршення заборгованості із виплати заробітної плати, за результатами якого прийнято низку рішень.

НТСЕР приділяє увагу проблемі своєчасного відшкодування податку на додану вартість, адже вона продовжує справляти свій негативний вплив на роботу значної частини підприємств, їх працівників та економіку країни в цілому.

– Які пріоритетні напрями роботи НТСЕР?

– Національна тристороння соціально-економічна рада в грудні

– Що представляє собою НТСЕР? Які є досягнення у розвитку соціального діалогу?

– 18 січня 2011 року набрав чинності Закон України «Про соціальний діалог в Україні», згідно з яким для проведення соціального діалогу на національному рівні утворюється Національна тристороння соціально-економічна рада. У цьому контексті слід звернути увагу, що цим законом змінено статус НТСЕР. Вона стала постійно діючим органом, що утворюється Главою держави, на відміну від консультативно-дорадчого статусу, який раніше мала. Національна рада складається з рівного числа представників сторін соціального діалогу по 20 повноважних представників від урядової сторони, сторони профспілок та сторони роботодавців. Потрібно зазначити, що нинішній її склад є досить професійним. Урядову сторону очолює перший віце-прем'єр-міністр України Сергій Арбузов, сторону роботодавців – відомий бізнесмен, голова Федерації роботодавців України – Дмитро Фірташ.

Думаю, що спільними зусиллями нам вдасться зробити чимало для ефективного впливу на вирішення економічних, соціально-трудових, інших

супільно значущих питань. Тим більше, що законом конкретизовано й розширено повноваження НТСЕР. Відтепер вона вносить пропозиції та рекомендації Президенту, Верховній Раді та Кабінету Міністрів України з питань формування і реалізації державної економічної та соціальної політи-

Офіційне Інтернет-представництво Президента України

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ № 283/2013

Питання Національної тристоронньої соціально-економічної ради

1. Відповідно до статті 13 Закону України «Про соціальний діалог в Україні» призначити КУЛИКА Юрія Миколайовича Головою Національної тристоронньої соціально-економічної ради.

2. Визнати таким, що втратив чинність, Указ Президента України від 17 лютого 2012 року № 107.

Президент України Віктор ЯНУКОВИЧ

18 травня 2013 року

Адреса цієї сторінки: <http://www.president.gov.ua/documents/15745.html>
Усі права на матеріали, розміщені на цьому сайті, належать Адміністрації Президента України.

ВАЛЕНТИН УРУСОВ – ЛАУРЕАТ ПРЕМІЇ ІМ. СВЕНССОНА

Звільнений з колонії в березні цього року профспілковий лідер Валентин Урусов став лауреатом престижної міжнародної премії ім. Артура Свенссона за 2013 рік. Нагороду присуджено комітетом премії за внесок росіянина в боротьбу за профспілкові права.

Валентин Урусов, отримавши звістку про присудження йому премії, заявив, що всю суму буде спрямовано на підтримку профспілкових активістів, а також розвиток незалежного профспілкового руху в Росії. «Я вдячний міжнародному і російському профспілковому руху за бороть-

бу за моє звільнення і за присудження мені цієї почесної премії, – зазначив лауреат. – Хотів би, щоб отримані мною кошти допомогли всім моїм профспілковим товаришам, які борються за права працівників і зазнають незаконних утисків з боку роботодавців».

ПАКИСТАН: СЕЛЯНИ ОБ'ЄДНУВАТИМУТЬСЯ В ПРОФСПІЛКИ

ПАРЛАМЕНТ ПАКИСТАНСЬКОЇ ПРОВІНЦІЇ СІНД прийняв новий закон, який вперше за 60 років надає сільськогосподарським працівникам і рибалкам право об'єднуватися в профспілки. Включення сільських працівників і рибалок до переліку професій, на яких поширюються профспілкові права, є справжнім проривом, який став можливим завдяки лобюванню законопроекту членськими організаціями Всесвітньої спілки харчовиків, працівників сільського господарства та готельних господарств (IUF), а також підтримці проектного офісу IUF у Пакистані. У результаті вдалося

домогтися згоди Федерації роботодавців провінції Сінд на представлення парламенту спільної рекомендації щодо зміни законодавства. Новий закон матиме далекосяжні наслідки для провінції, де відсоток безземельних найвищий у Пакистані, а 40% усіх сільськогосподарських земель контролюються впливовими землевласниками. Водночас у трьох інших провінціях країни (Пенджабі, Белуджистані і Хайбері-Пахтунхва) нові закони про профспілки не поширюються на сільськогосподарських робітників. На сьогодні в сільському господарстві Пакистану зайнято 44% всіх трудящих країни.

КОРОТКО

БЕЛЬГІЯ | Вантажники авіакомпанії Swissport, що обслуговують половину рейсів у міжнародному аеропорту Брюсселя, вдалися до безстрокового страйку. Працівники незадоволені великим обсягом понаднормової роботи в умовах нестачі персоналу.

ГРЕЦІЯ | Сотні вчителів у військовій формі провели в центрі Афин ходу на знак протесту проти оголошеної урядом громадянської мобілізації. Профспілка освітан вирішила провести в період шкільних іспитів загальний страйк, вимагаючи скасувати рішення уряду збільшити кількість навчальних годин. Однак кабінет міністрів заявив, що не допустить зриву іспитів, за підсумками яких випускники шкіл приймуть до вишів, і оголосив мобілізацію 86 тис. вчителів. Тим, хто не виконає розпорядження уряду і не вийде на роботу, загрожує штраф та тимчасове ув'язнення.

ЯПОНІЯ | Корпорація з виробництва електроніки Sharp планує скоротити ще 5 тис. робочих місць протягом найближчих трьох років, переважно в зарубіжних її підрозділах.

НІМЕЧЧИНА | Кілька сотень співробітників найбільшого в світі інтернет-магазину Amazon беруть участь у

страйку, вимагаючи підвищення зарплатної плати і поліпшення умов праці. Наразі в штаті німецького відділення Amazon працюють близько 9 тис. осіб. Останнім часом інтернет-компанія гостро критикує профспілку Verdi за відмову реалізувати положення колективного договору про умови прийому на роботу, які застосовуються до інших поштових організацій та фірм-рітейлерів. Окрім підвищення основної ставки профспілка вимагає збільшення плати за роботу в нічний час.

МЕДІА-ПРОСТІР: КРОКИ В МАЙБУТНЄ

У Владивостоку на базі Федерації профспілок Приморського краю 13–15 травня відбувся Всеросійський семінар інформаційних працівників Федерації незалежних профспілок Росії (ФНПР). Тема заходу – «Інформаційна взаємодія профспілкових організацій. Практика застосування рекомендацій Постійної комісії Генеральної ради ФНПР з інформаційної політики». У роботі медіа-форуму взяв участь голова Федерації незалежних профспілок Росії Михайло Шмаков.

Як повідомляє департамент громадських зв'язків ФНПР, річний профспілковий медіа-форум зібрав представників 45 членських організацій – керівників прес-центрів, редакторів газет і адміністраторів веб-сайтів, а також голів низки загальноросійських профспілок та територіальних об'єднань профорганізацій.

Доповідь про підсумки роботи за минулий рік та основні завдання інформаційних підрозділів у нинішньому зробив секретар ФНПР Олександр Шершуков. Економіка країни, за його словами, так і не вийшла із «зони турбулентності». Профспілки, обстоюючи соціально-трудові права працівників, не повинні дозволити спокійно жити ні державним структурам, ні бізнес-спільноті, ні своїм же профспілковим чиновникам, приховувати наявність гострих соціальних проблем. Тому перед ФНПР постало завдання перейти на якісно новий рівень роботи – від створення інформаційного продукту до системи ефективного управління інформаційними ресурсами, які сьогодні використовуються недостатньо ефективно.

Під час семінару відбулися засідання круглих столів. На одному з них розглядалися критерії, дотримання яких могло б істотно розширити аудиторію профспілкової преси. Результати змістовного аналізу видань членських організацій ФНПР дозволили визначити, яким має бути «Цікаве профспілкові видання». Таке видання, на думку учасників семінару, має оптимально поєднувати інтереси профактивістів і звичайних працівни-

ків, мати сучасне оформлення. На круглому столі «Робота із зовнішніми ЗМІ» профспілкові фахівці із зв'язків з громадськістю поділилися досвідом, «як зробити так, щоб журналісти прийшли і розповіли правду».

На медіа-форумі також виступив голова ФНПР Михайло Шмаков. Профспілковий лідер підкреслив особливе місце інформаційної роботи в справі просування профспілкової ідеології, підвищення ділової репутації ФНПР і результативності профспілкової діяльності в цілому. Із цією метою, за словами профспілкового лідера, слід проводити більш агресивну інформаційну політику, активніше освоювати інтернет, блогосферу, використовувати спеціальні PR-технології.

Підсумки семінару підбив круглий стіл «Актуальні проблеми інформаційної роботи». Головною проблемою було визнано відсутність стійкого зворотного зв'язку між профспілковими структурами всіх рівнів. Своєчасним і дієвим шляхом удосконалення інформаційної взаємодії профспілкових організацій є подальша реалізація рекомендацій Постійної комісії Генеральної ради ФНПР. Перший досвід їх використання приніс свої позитивні плоди. Однак це тільки перші кроки на шляху побудови по-справжньому єдиної та ефективної інформаційної системи ФНПР.

На майбутнє заплановано масштабну роботу з удосконалення профспілкової медіа-системи, в основу якої покладено сучасні механізми інформаційної роботи і, звичайно, реальні дії профспілок у справі захисту законних прав та інтересів трудящих.

ЕКОНОМІКУ ЕСТОНІЇ ПОЛІПШУВАТИМУТЬ ТАЛАНОВИТІ ІНОЗЕМЦІ?

ЦЕНТРАЛЬНИЙ СОЮЗ ПРОФСПІЛОК ЕСТОНІЇ (ЦСПЕ) підтримує поправки до закону про іноземців, що спрощують запрошення в країну зарубіжних фахівців високого рівня. Як заявив голова ЦСПЕ Пеел Петерсон, «ми вважаємо, що залучення таких фахівців з-за кордону допоможе країні розвинути наукомістку і продуктивну економіку. Це, у свою чергу, матиме позитивний вплив на зарплату місцевих рядових працівників». При цьому він звернув увагу на те, що талановиті люди є і в Естонії, їх просто треба помічати і інвестувати в їхній розвиток. Водночас профспілки послідовно виступають проти залучення на естонський ринок дешевої робочої сили. «Цей захід нічим не допоможе нашій економіці, навпаки, гальму-

ватиме зростання продуктивності і призведе до зниження рівня місцевих зарплат, – вважає Петерсон. – Ми погодимося на це тільки за умови, що сектори, які потребують некваліфікованої робочої сили, спочатку укладуть загальнодержавну угоду, яка передбачає заходи щодо загального підвищення продуктивності праці та зростання зарплати». Міністр освіти Яак Аавіксоо, міністр економіки Юхан Партс і глава МВС Кен-Марті Вахер ініціювали поправки до закону про іноземців, що істотно спрощують і прискорюють процедуру оформлення виду на проживання фахівцям високого класу, які в Естонії могли б займатися підприємництвом чи навчанням. Спрощення процедури стосується також членів сімей фахівців.

РОЗМОВА З АКАДЕМІКОМ ПЕТРОМ КАЛИТОЮ, ПРЕЗИДЕНТОМ УКРАЇНСЬКОЇ АСОЦІАЦІЇ ЯКОСТІ

Тетяна МОРГУН
оглядач «ПВ»

— Петре Яковичу, девіз VIII Всеукраїнського з'їзду якості — «Якість як національна ідея України». А його невеселий «тренд» — складний соціально-економічний стан України, необхідність суттєво підвищити рівень ділової досконалості усіх ланок вітчизняної економіки. Тож що Ви сказали б стосовно якості державного управління?

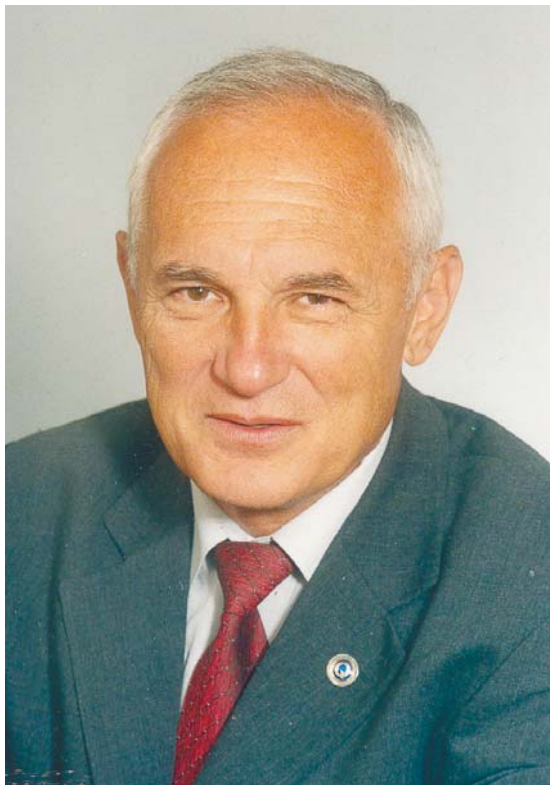
— Одразу звертаю вашу увагу на значення валового національного доходу (ВНД) на душу населення. Це, власне, ККД усієї нашої економіки. А також інтегральний показник якості управління державою. Тим часом в Україні ВНД приблизно в 15–20 разів менший, ніж у розвинених Єврокраїнах. Відтак і держбюджет не в змозі забезпечити прийнятну якість життя громадян. А значення ВНД найвищою мірою залежить від ефективності вітчизняних підприємств та організацій. Знову ж таки, порівняно із світовими лідерами, продуктивність більшості вітчизняних компаній майже вдвітьє нижча, а собівартість більша в рази! На жаль, чимало компаній застосовують недосконалі системи менеджменту. На такому хисткому фундаменті неможливо побудувати квітучу економіку.

— А ділова мотивація — це аспект загальної культури чи професіоналізму?

— Аспект культурно-цивілізаційний. Причому головний. На жаль, ділова мотивація в Україні здебільшого має знак «мінус». Жорстка авторитарна регуляторна політика призводить до масової тінізації організацій, виплати зарплат у «конвертах», скорочення робочих місць, а часом і згортання бізнесу. Тож і мало хто мотивований до систематичного навчання співробітників, вивчення й освоєння кращої ділової практики, системного вдосконалення менеджменту. Наразті, рівень корупції в Україні не сприяє не те що вдосконаленню, а й навіть існуванню вітчизняних організацій.

— В юристів існують поняття «дії» та «бездіяльність». Але ж не можна доіркинути бездіяльність державним органам управління?

— З одного боку, щоб вирішити економічні проблеми, підняти конкурентоспроможність економіки, поліпшити життя українців, у нас на державному рівні періодично порушують питання оподаткування, структурних чи організаційних перебудов тощо. Великі надії покладаються на стандартизацію, метрологію, технічне регулювання, захист прав споживачів. А з іншого боку, вдосконаленню самих організацій увага приділяється лише епізо-

«Секрет» успішних компаній

дично, часто формально, та й то переважно за нормами стандартів. Водночас конкурентна боротьба у перенасиченому світі точиться на рівні, що перевершує такі норми. Розв'язання проблем удосконалення — вельми специфічних і суто добровільних — узяли на себе регуляторні органи, а для них ця функція невластива, чужорідна, призводить до підміни цілої низки кроків і понять.

— Що до недосконалого менеджменту. У чому сутність цієї проблеми?

— Наприкінці 80-х років, після появи стандартів ISO 9000, фахівців з управління якістю почали готувати за спеціальністю «Стандартизація, сертифікація і якість», а не «Менеджмент». Попри настання ринкових умов і досі у вищій школі розділено готують менеджерів «узагалі» й менеджерів із стандартизованих цільових систем управління. Перших (спеціальність «Менеджмент») недостат-

ньо навчають управлінню якістю та іншими системами, що регламентовані певними стандартами й необхідні для існування компанії за умов конкуренції, а других (спеціальність «Стандартизація, сертифікація і якість») лишили без підготовки управління. Як результат, ні ті, ні інші не мають достатніх знань. А організації потрібна єдина, цілісна, збалансована система менеджменту, що забезпечує розв'язання цілого комплексу завдань задля досягнення всієї сукупності цілей. Ситуацію слід виправляти якомога швидше.

— У чому ж секрет успішності?

— С дуже цікаве дослідження американських науковців, описане в книжці «Побудовані навчимо». Спираючись на думку 700 перших осіб провідних фірм, вони відібрали 18 найкращих компаній, розподілили їх по парах (для порівняння) і почали шукати фундаментальні

основи їхньої успішності. Одного Великого Секрету знайти не вдалося, зате було розв'язано 12 міфів про успішні компанії й зроблено певні узагальнення. Один із таких міфів: успішні компанії націлені передусім на отримання прибутку. Виявилось, що найкращі насамперед дбали про соціальну цінність, вважали їх пріоритетними. А при цьому за період 1926–1999 рр. повернули на долар інвестицій у 15 разів більше, ніж у середньому по економіці США. І ще одне спільне було в найкращих компаній: ідеологія, віра в призначення («Для чого існує компанія?», «Для чого ми все це робимо?»). Це й виявилось базовою цінністю: ставка на створення прайвильної організації, інакше кажучи, наскільки сильно й щиро працівники компанії, від керівника до прибиральниць, просякнуті такою вірою в призначення, й чим вони готові заради нього пожертвувати.

Давно помічено, що успішні компанії заохочують і залучають креативність співробітників, орієнтовані на постійне вдосконалення та інновації — навіть у тих напрямках, що презентують їхні сильні сторони. Все це допомагає їм лишатися конкурентоспроможними. Більше того, далекоглядні керівники успішних компаній приділяють увагу збалансованню робочого й особистого часу своїх співробітників.

Є й у нас компанії-лідери, що прокладають шлях у завтра, демонструють перспективний напрям розвитку економіки України. Приміром, свого часу ВАТ «Броварське шляхово-будівельне управління № 50» перебувало на межі банкрутства. Прийшов талановитий керівник Віктор Гавриленко, який, спираючись на життєвий досвід, інтуїцію й логіку, шукав шляхів збереження компанії, її розвитку. А коли познайомився з моделлю EFQM, сказав: «Я рухався наопаки». Ця популярна європейська стратегічна модель створення ідеальної організації найбільше придатна для України. Вона характеризує будь-яку організацію, незалежно від галузі, форми власності, рівня зрілості, за допомогою 9 критеріїв, безпомилково спрямовуючи на кращий, ключовий, результат. За сприяння УАЯ, Броварське ШБУ № 50 разом з іншим українським підприємством — заводом з виробництва соків ТОВ «Сандора» (який, застосовуючи модель EFQM, за 6 років збільшив обсяг виробництва у 15 разів) першими в СНД досягли статусу фіналіста найпрестижнішої Європейської нагороди якості. Зрештою, кращий досвід успішного ведення справ, який УАЯ прищепила в Україні, дозволив багатьом вітчизняним організаціям, безперечно вдосконалюючись, значно підвищити свій діловий рівень і конкурентоспроможність.

Узагалі, сьогодні необхідні нестандартні рішення. Зокрема, створення таких правил, які мотивували б власників, керівників, персонал компанії прагнути до найкращого, ставати кращими — з урахуванням найсучасніших підходів, методів та інструментів. Повинна діяти формула «чим досконаліша компанія, тим комфортніше їй у державі». Бо державі досконалі компанії вигідні!

Україні, щоб не перетворитись на чийсь «філію», належить досягти цього в стислі терміни, й тут необхідна державна підтримка, бо без неї закордонні компанії можуть витиснути недосконалих українських виробників з власного ринку. Втім, це бачать і розуміють усі. Що потрібно від уряду? Продавати й здійснювати зрозумілі, переконливі, привабливі для людей і довготривалі механізми мотивації, аби колективи підприємств бажали постійно вдосконалюватися на ґрунті кращої світової та вітчизняної практики. Необхідна система нагород — від грамот до вищої відзнаки країни — як свідчення поваги до досконалих організацій. Крім того, слід ухвалити ЗУ «Про заходи підтримки й розвитку руху за ділову досконалість і якість», запровадити відповідну національну програму.

Треба істотно підняти рівень досконалості маси українських організацій, де трудиться більшість населення країни, посприяти кардинальному зростанню їхнього добробуту, що в результаті багаторазово збільшить ВНД і держбюджет. Скасувати надумані норми, що перешкоджають функціонуванню й розвитку ділових кін, тобто піти на перегулювання, й водночас запровадити такі, які мотивували б акціонери до безперервного активного системного вдосконалення. Подбати про належну підготовку кадрів, здатих забезпечити швидке вдосконалення підприємств і економіки в цілому. А це, в свою чергу, стане передумовою для безконфліктного проведення реформ у різних секторах економіки, з'являться кошти й для проведення реформ у соціалі. Адже інтегруватися в світовий простір з недосконалими організаціями й відсталою економікою — безперспективна справа.

— Тобто національна ідея — це передусім соціальна відповідальність, на ґрунті якої розвиваються досконалість і якість, які, в свою чергу, є фундаментом конкурентоспроможності.

— Так, і ця ідея універсальна, вона — для будь-яких партій, течій, націй та державного ладу! Мова йде про філософію, цілі розвитку суспільства. З іншого боку, якість і ділова досконалість — потужні інструменти й практична наука, що дозволяють зацікавленій владі адекватно оцінити потенціал організації та сприяти його розкриттю в інтересах держави.

**Раїса
Чирва**

оглядач «ПВ»
chirva@bigmir.net

Чи всім по кишені прощання з дитинством?

Ще кілька десятиліть тому випускні вечори відбувалися у стінах навчальних закладів і на галянцях батьків майже не позначалися. Нині прощання зі школою перетворюють на королівські бали, своєрідні шоу під гаслом «Хто виглядатиме краще і ...дорожче?». Та й випускники воліють провести останню зустріч зі шкільними друзями у найдорожчих ресторанах, аби запам'ятати цей день надовго. За скромними підрахунками, за один вечір родині доведеться викласти як мінімум 6000 гривень. І це лише офіційні витрати. А якщо підрахувати ще й неофіційні, то ця сума збільшиться удвічі, а то й утричі. Та чи варта ця подія таких витрат?

НЕДЕШЕВИЙ ФІНАЛ

Святкове вбрання та квіти – це тільки один із пунктів витрат на прощання зі школою. І тут усе залежить від смаку випускників і можливостей галянців їхніх батьків. Зазвичай молодь не погоджується придбавати сукню чи краватку на ринку. Експерти стверджують, що майже третина цьогорічних випускників мріє про ексклюзивні моделі. Це стосується і зачісок, макіяжу, послуг соларію. Дорослі школярки, причому не тільки у столиці, воліють потрапити до іменитих майстрів-перукарів. Якщо вартість вечірньої нескладної зачіски у Києві на середню довжину волосся стартує від 150 гривень, то у дорогих перукарів ця сума сягає 1500 гривень.

Аби достойно відсвяткувати випускний бал, треба розщедритися на стіл у кафе чи ресторані, музику, тамаду, транспорт, відео- та фотозйомку. Серед додаткових послуг – феєрверки, салюти, шоколадні фонтани, вогняні шоу, діджеї, а то й зіркові естрадні артисти. Все залежить від престижності школи та забаганок випускників. І, звісно, фінансової можливості батьків.

Щодо забаганок випускників, то вони

У 2012/2013 н. р. кількість випускників 9-х та 11-х класів становитиме близько 634 тисячі осіб. 2012-го їх було приблизно на 48 тисяч більше.

інколи виявляються аж надто екстравагантними. Представники агенцій, які організовують випускні, розповідають, що зараз випускники відмовляються від стандартних святкувань і замовляють тематичні вечірки, як-от у гавайському, японському чи гангстерському стилях.

Отут би точно знадобилося вбрання минулорічної випускниці з Павлограда Насті Фоменко. Дівчина, як відомо, прославилася тим, що прийшла на останній дзвоник у сукні, що нагадувала нічну сорочку – чорну, з мереживом. Між іншим, колишній випускниці «чорний» піар пішов на користь: нині вона дає свої поради послідовницям, як одягтися, аби одразу стати відомою й популярною.

Про послідовників Анастасії говорити зайве. Нас цікавить, скільки грошей доведеться викласти батькам за вбрання для цьогорічних випускників. Експерти порахували, що костюм для юнака можна придбати мінімум за 1000 гривень, вечірне вбрання для дівчат – від 1500 гривень. «Але це буде простенька сукня, середньої якості, – ділиться на одному з форумів одеська випускниці. – До того ж є ризик, що іще хтось прийде у такому самому наряді». Дівчина вважає, що краще взяти сукню в оренду в одному із магазинів. Виявляється, є така послуга для клієнтів. Вторинна оренда випускної сукні коштуватиме приблизно тисячу гривень. Шоправда, за наряд треба внести заставу – повну вартість сукні чи костюма. Ці гроші повернуть, якщо виріб не визнають зіпсованим, тобто на ньому не виявлять плями від вина чи косметики, підпалини від цигарок.

Нова сукня в магазинах коштує до 3000 гривень. А от за дизайнерське вбрання доведеться заплатити близько тисячі американських доларів.

Ціни на святкове взуття такі самі, як і на вбрання. Стартова ціна – від 500 гривень. Як для хлопців, так і для дівчат. А ще треба доповнити гардероб стильною сумочкою, прикрасами на шию, сережками, каблучками. Сподіватися, що випускниці погодяться на дешеву біжутерію, не варто.

Зважаючи на це, годі й підрахувати, скільки коштів треба, аби спорядити випускницю на бал. Переважна більшість батьків мотивують свою готовність викинути гроші на вечір тим, що випускний буває раз у житті. І тут вони помиляються.

КОРОЛІВСЬКІ БАЛИ ДЛЯ МАЛЕНЬКИХ ПРИНЦЕС

Нині випускні бали організовують не тільки для сімнадцятирічних. Такі заходи з нагоди випуску влаштовують і в дев'ятому, і четвертому класах і, безперечно, у дитячому садку – для майбутніх першокласників. Сказати, що це дешеве задоволення, не можна. Бо, як розповідають продавці дитячого одягу, мода на сукні для дітей змінилася. Якщо раніше переважно замовляли бальне вбрання – пишне, із рюшами, то зараз дівчатка хочуть бути схожими на маленьких леді та мріють про дорослі плаття, як у мамі. Тож продавці пропонують сукні на випускний на будь-який смак. На ринку вони коштують від 200 гривень. У магазинах мінімальні ціни на сукні починаються зі 150 гривень. Але середня ціна на більш-менш якісне вбрання у магазині вечірньої або дитячої моди – 300–400 гривень.

Продавець одного з весільних салонів Харкова Ольга Турчина розповідає: «Можна підібрати плаття і за 150, але навряд чи

Найчастіше вчителям дарують квіти, цукерки, чайні та кавові сервізи, вази на підлогу, дорогу постільну білизну відомих брендів, килими, комп'ютери, ноутбуки, магнітофони, планшети, смартфони, флешки, фото- й відеокамери, кавоварки, електрочайники, сертифікати, плазмові телевізори і навіть домашні кінотеатри.

З розмахом святкують випускний бал шестирічні діти. Що вже казати про сімнадцятирічних...

ви дитину в таке вдягнете. Це переважно сукні на дитячі ранки, на один раз. А от на випускний у школу, дитячий садочок беруть переважно за 300-350 гривень».

У дитячих магазинах і магазинах вечірньої моди обійдеться за 450-500 гривень. Проте не завжди вбрання за такою ціною шийють із якісних матеріалів, переконають продавці. А от за костюм для хлопчика доведеться викласти 200-400 гривень. Святкову сорочку вам продадуть мінімум за 70 гривень.

А ще неодмінно потрібне взуття. Черевики для дівчаток і хлопців у магазинах і на базарі коштують від 150 гривень. Але це взуття із дерматину або зі шкіряними вставками. У спеціалізованих дорогих магазинах і торгових центрах за шкіряне взуття доведеться віддати від 500 до 700 гривень.

Взуття на голі ніжки не взуєш. Тож капронові нарядні колготи коштоватимуть від 15 до 50 гривень, гольфи – від 14 гривень за пару. Доповнити зачіску бантами обійдеться ще у 10-25 гривень за шпугу.

Якщо мама не в змозі зробити гарну зачіску доньці, а хоче довірити це професіоналові, то похід у перукарню коштоватиме їй 150-200 гривень. Такою є ціна за гарні кучері на довге волосся. Плетіння

коси коштують від 50 гривень – залежно від складності, кількості кіс і використаного засобу для фіксації. Зазвичай у вартість зачіски перукарі включають і використання шпильок для волосся. Хлоп'яча стрижка коштують 30-40 гривень.

Однак на цьому витрати не закінчуються. Адже зазвичай батьки замовляють альбоми з фотографіями та відеознімання випускного вечора. Середня ціна на виготовлення фотоальбому – від 100 гривень. Виготовлення відео на пам'ять про дошкільне життя – не менш як 500 гривень.

Загалом нині модно із розмахом святкувати випускний бал шестирічних дітей. Зважаючи на попит, фахівці готові створити святкову атмосферу за будь-які гроші. Найпростіше – прикрасити зал повітряними кульками із гелієм. Наповнення кульок газом коштоватиме від 30 гривень за 10 штук. Замовляють і запускання небесних ліхтариків, і хлопавки, і конфетти, феєрверки для торгів. Усе залежить від престижності дитячого садочка і знову-таки – від фінансової спроможності батьків. Уже нікого не дивує той факт, що для святкування королівського балу «на широку ногу» дехто відважується взяти кредит, аби лише свято запам'яталося малечі надовго.

КОНВЕРТОВАНА ВДЯЧНІСТЬ

Розповідь про фінансові витрати на випускний бал залишаться неповною, якщо не згадати про ще одну статтю видатків: подарунки вчителям і вихователям. Керівники шкіл зазвичай відхрептуються від таких запитань, стверджуючи, що це виключно ініціатива батьків. Мовляв, усе вирішує батьківський комітет, тож освітянське керівництво це не обходить.

Однак проблема існує. І досить серйозна. Вчителям, а особливо класним керівникам, роблять надзвичайно вартісні подарунки. Невідомо, за які заслуги. «Заробляти» у такий спосіб срібну чи золоту медаль немає жодного сенсу. Допомогти дитині під час ЗНО теж наче не складається. Однак традицію порушувати ніхто не хоче. Коштовні дари продовжують потрапляти до рук учителів. Нікого не дивує ситуація, коли педагоги відкрито вимагають дорогих підношень. Одеситка Людмила Осадчук очолює батьківський комітет однієї зі шкіл. Розповідає, що вчителька на прощання «замовила» смартфон за 4,5 тисячі гривень. А класна керівниця нині в очікуванні ювілею. Тож

ЯК ПРОХОДЯТЬ ВИПУСКНІ БАЛИ В ІНШИХ КРАЇНАХ

У США випускному балу надають надто великого значення, тому готуються до цієї події практично весь останній рік навчання у школі. Зазвичай, дівчата вбираються на святкові вчорішні у класичні вечірні сукні, а хлопці приходять у смокінгах і костюмах. На бал традиційно ходять парами, тому запрошення на випускний – це своєрідний ритуал для підлітків.

В Австралії випускники оригінально прощаються зі школою. Цього дня на вулицях країни можна спостерігати найрізноманітніший транспорт із школярами: старовинні кабриолети, ори-

нальні мотоцикли і навіть карети швидкої допомоги. А в Японії випускний у школі – доволі стриманий захід. Усі збираються у школі та слухають довгі промови й настанови. Святкові сукні та смокінги вважають недоречними. Про дискотеку – ні слова. Випускний – виключно для вручення атестатів. Веселитися чи святкувати молодь має тільки вдома. У Європі панують свої традиції. Системі освіти в європейських країнах доволі різняться, і це позначається на традиціях святкування випускного. У Великій Британії та Ірландії святкують приблизно так само, як у Сполучених

Штатах. У чеських та австрійських гімназіях випускний бал проводять до іспитів (у січні або лютому). Для них випускний бал – формальна подія, тож батьків запрошують лише інколи. У Німеччині випускні школи святкують двічі. Перший раз – це серйозне свято, випускний бал з формальним дрес-кодом, а другий раз – це захід, на якому учні по-дружньому кепкують зі своїх учителів. До слова, у Німеччині випускникам на офіційному рівні дозволено вживати алкоголь. В італійських випускників прощання зі школою як такого немає. Вони самі організовують неофіційну вечірку із

символічною назвою «Сто днів», яка відбувається за три місяці до випускних іспитів. Американські традиції прощання зі школою поширилися на багато країн. Випускні в Ізраїлі, приміром, майже не відрізняються від американських. А у Лівані випускний відзначають увечері, після церемонії випуску, в готелі, де передбачаються формальний дрес-код, орендовані автомобілі та традиційне вибирання короля і королеви балу. Випускні за американським зразком останні десять років стають популярними в Малайзії, надто у великих містах. Але організацією випускного пе-

реюманються виключно випускники. Ні адміністрація, ні батьки до заходу не долучаються. Екстравагантно проходять випускні у Китаї. Жодних дискотек, суконь і смокінгів. Учорашні школярі прощаються зі школою своєрідно – викидають із вікон зошити, щоденники, авторучки.

ВИЗНАННЯ | МАЙСТРИ РЕГІОНУ

ЗОЛОТІ РУКИ І ВІДДАНІ СПРАВІ СЕРЦЯ

ФЕДЕРАЦІЯ ПРОФСПІЛОК КІРОВОГРАДЩИНИ традиційно напередодні 1 Травня провела церемонію вшанування майстрів. Це унікальне свято започатковане більше 10 років тому. Відкриваючи захід, голова ФПО Сергій Петров сказав: «На жаль, останнім часом людина праці обділена увагою суспільства, тож ми компенсуємо цю прогалину і щороку вшановуємо працівників різних професій: освітян, медиків, зв'язківців, хліборобів, будівельників, харчовиків, культпрацівників, машинобудівників, енергетиків, державних службовців... Цього року героїми дійства стали 73 професіонали різних галузей. Ви маєте дійсно золоті руки і віддані професії серця, тому вас називають майстрами Кіровоградщини. Кожен на своєму робочому місці відзначився особливим внеском у загальну справу, вагомими здобутками, власним «почерком», тож ми підносимо вас на профспілковий п'єдестал слави. Бажаю вам так тримати й далі: залишатися людьми з великої літери,

примножувати здобутки, передавати досвід». На святі були присутні чимало соціальних партнерів, з якими у ФПО склалися добрі взаємини. До речі, одному з роботодавців, директору ТОВ «Магазин «Ювілейний» Івану Колоусу вручено найвищу профспілкову відзнаку «За розвиток соціального партнерства». Він майже 40 років підтримує зв'язки з профспілкою, разом з нею виконує високу соціальну місію. Заступник голови обласної ради Людмила Салоїд висловила вдячність головам профкомів, які слугують своєрідним містком між керівниками і працівниками, відстоюють права та інтереси спільчач. Зважаючи на вагомий внесок колдоговорів у забезпечення соціального захисту працівників, ФПО запровадила конкурс на кращий такий документ. Тож поряд з майстрами Кіровоградщини вшанували і трудові колективи, де укладено найкращі колдоговори. Майстрам Кіровоградщини вручено дипломи ФПО та цінні подарунки.

КОРОТКО

ЧЕРНІВЦІ | Облпрофрада провела обласний молодіжний профспілковий конкурс на краще знання трудового права серед студентства «Профспілка готова тебе захистити». Головна мета – розкрити роль профспілок у вирішенні актуальних питань сьогодення, залучити молодь до профруху, справи захисту прав та інтересів найманих працівників тощо. Переможцю конкурсу – команді Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича (капітан Ольга Ходоба) було вручено спеціальний кубок облпрофради, Диплом та грошову премію в розмірі 700 грн. Друге місце посіла команда Чернівецького факультету Одеської юридичної академії (капітан Максим Нікітін), третє – команда Буковинського державного фінансово-економічного університету (капітан Ірина Меленко). Цим командам також вручено почесні дипломи та грошові винагороди.

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК |

На засіданні обкому профспілки працівників охорони здоров'я йшлося про виконання Галузевої угоди між департаментом охорони здоров'я ОДА й обласною організацією галузевої профспілки. Сторони тісно співпрацюють, водночас у доповіді голови облпрофорганізації Наталії Берчак та виступах учасників зверталася увага на складні обставини, в яких проходять реорганізаційні зміни в охороні здоров'я області. Це неповна зайнятість медпрацівників, скасування доплат і надбавок, повна або часткова невиплата матеріальної допомоги на оздоровлення тощо.

ОДЕСА | Відбулася зустріч голови Профспілки працівників АПК України Ігоря Сопелкіна з профактивом Одещини, в якій взяли участь голова ФПО В'ячеслав Буратинський, начальник ГУ агропромислового розвитку Одеської ОДА Анатолій Новаковський, голова Одеської облпрофорганізації працівників АПК Іван Македонський та ін. Присутні обговорили проблеми профроботи на підприємствах АПК, виконання норм галузевих угод, колдоговорів, стан підготовки до оздоровлення дітей у 2013 році.

ЮВІЛЕЙ | АКАДЕМІЇ – 20!

СВЯТО ДОВЖИНОЮ ДВА ДЕСЯТИЛІТТЯ

16 травня Академія праці, соціальних відносин і туризму відсвяткувала свій 20-річний ювілей, що свідчить про її надійність і прагнення постійно рухатися вперед. Сьогодні академія – один з вищих навчальних закладів, які успішно розвиваються. Про неї знають не тільки в Києві, а й усій Україні та навіть за кордоном. Привітати заклад прийшло багато гостей: представники Федерації професійних спілок України, працівники, студентство, випускники та ін.

За невеликий відлік часу нікому невідомий заклад освіти перетворився на конкурентоспроможний виш. За 20 років існування в його стінах було підготовлено 25 тис. фахівців соціальної сфери, другу вищу освіту отримали 2538 осіб, підвищили кваліфікацію 3465 діячів профспілкової сфери.

За ці роки сталося багато змін, але всі в кращий бік. Зокрема, нещодавно відбулося об'єднання трьох профспілкових вишів (Харківський соціально-економічний інститут, Інститут туризму та Академія праці і соціальних відносин ФПУ) в один. У квітні 2013 року Академію праці і соціальних відносин Федерації професійних спілок України перейменовано в Академію праці, соціальних відносин і туризму.

Підготовка спеціалістів проводилася на чотирьох факультетах: юридичному, економічному, факультеті соціального управління та факультеті підвищення кваліфікації профспілкових кадрів. З метою впровадження освітньої діяльності 2012 року внесено змі-

ни до організаційної структури академії, в результаті яких на базі факультету підвищення кваліфікації профспілкових кадрів було створено Інститут профспілкового руху, на базі економічного факультету та факультету соціального управління – факультет економіки та соціального управління.

Святкування розпочалося з урочистого концерту в актовій залі академії. Лунали веселі українські пісні, танці, вітання від гостей і працівників академії. З вітальними словами до присутніх звернулася і в. о. ректора Вікторія Буященко: «Шановні працівники! Прийміть щирі вітання з нагоди 20-річного ювілею

академії! Завдяки вашим здібностям, зваженим рішенням, енергії, досвіду, професіоналізму, наполегливості праці академія досягла успіху і заслужує на повагу. Нехай доля принесе вам добробут, щастя, міцне здоров'я, а віра, надія та любов будуть вірними супутниками на вашому життєвому шляху. Благополуччя вам, радості, родинного затишку і нових професійних висот». У ході офіційної частини святкування відбулося нагородження почесними грамотами і подяками працівників, які зробили суттєвий внесок у життя академії і зусиллями яких вона була створена й розвивалася протягом 20 років.

ДИТЯЧЕ ОЗДОРОВЛЕННЯ

ПІДСУМКИ ЗАДЛЯ ДОСВІДУ

На Закарпатті відбувся семінар-нарада організаторів літнього оздоровлення дітей. У заході взяли участь керівники галузевих профспілок, представники Фонду соціального захисту дітей, дитячих оздоровчих закладів, профспілкових підприємств і санаторіїв та ін. Відкриваючи семінар, голова Закарпатської облпрофради Іван Король наголоси-

лив, що завдяки спільним зусиллям та залученню коштів місцевих бюджетів і спонсорів торік в області було оздоровлено близько 8 тис. юних закарпатців, а також понад 2 тис. дітей з інших регіонів, переважно з Чорнобильської зони. Також на семінарі було обговорено проблемні питання, підбито підсумки роботи минулого літа.

ІВАНО-ФРАНКІВЩИНА | ДИТЯЧЕ ОЗДОРОВЛЕННЯ

ЧИ БУДЕ У ДІТЕЙ ЛІТО?

Сергій ЛИЗАНЧУК

Лічені дні залишилися до початку літньої оздоровчої кампанії. Що необхідно іще зробити, аби якнайкраще підготуватися до цього важливого періоду, як вирішити нагальні проблеми, які існують нині? Про це нещодавно йшлося на засіданні відповідної ради облдержадміністрації.

Як зазначалося, влітку на Прикарпатті планується оздоровити 82 тисячі дітей і підлітків. Ця робота потребує немалих зусиль і скоординованих дій органів виконавчої влади, профспілкових організацій, Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності.

За даними райдержадміністрації, міськвиконкомів, цього року в області діятимуть 763 заклади оздоровлення та відпочинку. Серед них 635 – це прищільні табори денного перебування.

Для профспілкових організацій украї важливо, як буде організована робота позамиських стаціонар-

них оздоровниць. До їх відкриття слід провести належний ремонт приміщень, поновити меблі й кухонний інвентар, підібрати кваліфікованих кухарів, медпрацівників, вихователів. З цими категоріями фахівців, робота яких потребує відповідної підготовки, необхідно провести навчання.

Та чи не найбільше успіх дитячої оздоровчої кампанії залежить від її фінансування. За попередніми підрахунками, оздоровлення запланованої кількості дітей потребуватиме 19,5 млн гривень. Частина цих коштів передбачена в місцевих бюджетах.

Але це далеко не всі необхідні фінансові

витрати. 5,7 млн грн планує виділити для дитячого оздоровлення обласне відділення Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності.

Також цього року запроваджується нова схема розповсюдження соцстрахівських путівок. Путівки на суму 2,2 млн гривень будуть виділені для застрахованих осіб лише за 10% вартості. Решта коштів у сумі 3,5 млн грн буде використана, як і в попередні роки, на оплату харчування дітей, медичне та культуробслуговування.

Близько 70% вартості такої путівки необхідно покривати за рахунок батьків. Зрозуміло, що без допомоги адміністрацій,

профкомів тут не обійтися. Минулого року з бюджету профспілок області було виділено понад 2 млн гривень на дитячу оздоровчу кампанію. Тож сподіваємося, що й цього року профспілки докладуть не менших зусиль.

Тепер покладається велика відповідальність на комісії із соціального страхування в трудових колективах, які, як правило, очолюють профспілкові працівники та активісти. Їм треба провести значну підготовчу роботу, визначити, кому з трудівників виділити пільгові 10-відсоткові соцстрахівські путівки, аби задовольнити потреби працівників різного рівня достатку.

Оздоровлення дітей було й залишається нагальною справою профспілкових організацій. Адже це справа великої державної ваги.

ПОНАД
850 ТИСЯЧ
ДІТЕЙ І ПІДЛІТКІВ
ОЗДОРОВИЛИСЯ
У 27 РЕГІОНАХ
УКРАЇНИ
МИНУЛОГО ЛІТА

ЧЕРНІГІВЩИНА | СТУДЕНТСЬКА МОЛОДЬ

ЛЮДЯНИСТЬ, АКТИВНІСТЬ, ДОБРОТА

Віталій КОПИШ

Упродовж багатьох років профспілкова організація студентів Чернігівського технікуму транспорту та комп'ютерних технологій намагається працювати за принципом «Людина живе у доброті справ своїх». Молоді активні люди переймаються екологічними проблемами міста, в міру своїх можливостей допомагають людям похилого віку, інвалідам, ветеранам війни та праці, знедоленим дітям. Наприкінці квітня члени студентської профорганізації технікуму, яку очолює Лариса Попович, взяли активну участь у двох успішно-корисних акціях. Так, у рам-

ках заходів до Дня довкілля студенти та працівники навчального закладу впорядкували прилеглу територію та прибрали берегову смугу р. Десна площею близько 1,4 гектара. Проведення все-

української щорічної акції «За чисте довкілля» засвідчило свідоме ставлення молодого покоління до облаштування своєї країни, порядок у якій неможливий без наведення ладу на власному подвір'ї.

Студенти-волонтери Чернігівського технікуму транспорту та комп'ютерних технологій з благодійною акцією відвідали Березнянську спеціалізовану школу-інтернат, вихованці якої вже познайомилися з молодими профактивістами на попередніх зустрічах. Цього дня на місцевому співочому полі учасники фестивалю «Повір у себе» – вихованці Батурино-Сосницької та Березнянської спеціалізованих шкіл-інтернатів показали свої мистецькі таланти. І допомагали своїм маленьким друзям у цьому студенти технікуму.

Молоді спілчани щиро вірять у те, що добра справа, навіть невеличка, робить цей світ більш затишним для життя кожної людини.

ЛЬВІВЩИНА | ЯРМАРОК

ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ МОЛОДІ

Днями у Львові з метою удосконалення організації фахівців для підприємницької діяльності, вивчення особливостей партнерства на внутрішньому ринку проведено XII Всеукраїнський ярмарок навчально-тренувальних фірм.

Валерій МАРЦЕНЮК

У заході взяли участь представники кращих вищих професійних училищ і вишів, гості з Вінницької, Волинської, Донецької, Івано-Франківської, Миколаївської, Одеської, Хмельницької, Чернігівської та Черкаської областей та Києва. В організації заходу допомогали й профспілкові комітети – як учнівські, так і інженерно-педагогічних працівників. На ярмарку вихованці училищ рекламували свою продукцію та укладали договори купівлі-продажу, виявляли здібності як майбутні підприємці. З вільним словом до них звернулися лідери профспілок торговельно-промислової палати області, а також представники влади, роботодавців та ін.

СОЦІАЛЬНИЙ ДІАЛОГ

Нещодавно у залі Обласного об'єднання профспілок Львівщини голова Львівської облдержадміністрації Віктор Шемчук зустрівся з головами обласних галузевих профспілок і працівниками апарату об'єднання з ініціативи і зацікавленості обох сторін.

Ольга ЛОБАРЧУК

У ході зустрічі відбувався жвавий діалог – усі охочі мали змогу поставити запитання Вікторові Шемчуку. Його відповіді переконали всіх, що попри те, що він обіймає посаду кілька місяців, однак уже вник у проблеми області й має намір співпрацювати з профспілками, починаючи з первинної організації облдержадміністрації.

«Виконавча влада краю відкрита для конструктивного співпраці із суспільством. Одразу скажу: що зможу зробити – зроблю, дещо вдається із часом, але працюватимемо системно», – наголосив Віктор Шемчук. Голова обласної організації профспілки працівників культури Михайло Підгурський попросив губернатора, аби він як член робочої групи, яка розглядатиме питання оптимізації установ і підприємств культури, відстоював профспілкові пропозиції, сприяв дотриманню людських підходів і букви закону при скороченні працівників Львівського облтелерадіокомітету, де працює 650 осіб, і з яких 18% має бути скорочено. Голова облпрофорганізації працівників текстильлегпрому Леся Дереш звернула увагу керівника області на галузь, яка, як вона наголосила, може приносити щоденні доходи в бюджет регіону і яку «душать» непомірно великими податками на землю.

Про необхідність обліку трудових ресурсів, зокрема спеціалістів, які готують профтехучилища, їх працевлаштування говорила голова профспілки працівників освіти і науки Марія Яцейко. Вона звернула увагу губернатора на зарпозу боргів із зарплати освітянам у Самбірському районі.

Голова профспілки працівників будівельної галузі Марія Карватська переконала губернатора, що будівництво перинатального центру, про який говорив голова профспілки працівників охорони здоров'я Юрій Білий, має зводити підприємство Львівщини, «щоб були відраховані до місцевого бюджету і робочі місця». Виробничі ресурси для цього є. Губернатору передали письмові звернення і пропозиції профспілковців.

Праця будівельників має бути безпечною

Тетяна РУБАН
«ПВ»

Публічне акціонерне товариство «Завод залізобетонних конструкцій ім. С. Ковальської», що входить до складу промислово-будівельної групи «Ковальська», – сучасне, високотехнологічне виробництво європейського рівня, флагман будівельної індустрії України. Його керівники дбають як про високу якість продукції, так і про створення безпечних умов праці на виробничих об'єктах.

ІГОР НАКОНЕЧНИЙ,
начальник
будівельного
комплексу
ПАТ «ЗЗБК
ім. С. Ковальської»:
«У зв'язку з ново-
введенням у будівельній галузі
будівельно-
монтажне
управління заводу
особливу увагу
проділяє питанням
охорони праці та збере-
женню здоров'я
працівників».

«У колдоговорі виписані абсолютні всі моменти з безпеки праці. Раз на два роки адміністрація заводу разом із профспілковим комітетом підприємства, робітниками проводить спільне засідання комісії, переглядаємо колдоговір, вносимо відповідні коригування», – розповідає начальник будівельного комплексу ПАТ «Завод залізобетонних конструкцій ім. С. Ковальської» Ігор Наконечний. – Наразі у зв'язку з новоприйнятими положеннями реконструйовано побутові приміщення, приміщення для сушіння одягу, санітарні кабінки, умивальники. Переглядаються умови забезпечення працівників новим спеодягом, взуттям відповідно до пори року, засобами індивідуального захисту».

Загалом для відпочинку працівників створено комфортні умови. На території заводу діє їдальня, робітники мають значні знижки на обіди. На виробничих і будівельних ділянках передбачені приміщення, обладнані холодильниками та мікрохвильовими пічками, де робітники можуть зберігати або розігрівати їжу. Діє медичний пункт, де працівникам завжди нададуть невідкладну медичну допомогу.

Усього на заводі ім. С. Ковальської трудиться понад 1,5 тис. осіб, із них 657 – у складі будівельного комплексу ПАТ. Кадровий склад підприємства стабільний, робітників приваблює соціальна захищеність і гарантії, які надаються згідно з чинним законодавством. Під час прийому на роботу перевагу надають тим, хто має профільну освіту, адже ті, хто претендують на вакантні робочі місця, мають бути професіоналами. Багато спеціалістів спрямовують на навчання до спеціалізованих навчальних закладів з охорони праці.

Сьогодні на підприємстві діє служба охорони праці, яку очолює Олена Курупій. У ході перевірок виробничих і будівельних майданчиків працівники служби у разі необхідності видають приписи керівникам підрозділів. Робота служби спрямована на розроблення та перегляд норматив-

Активну участь у реалізації системи охорони праці на заводі бере профспілкова організація, яку очолює Ірина Гриб. Представники профкому та громадські інспектори з охорони праці входять до складу комісії, що здійснюють контроль за станом умов праці та культури виробництва.

них актів, інструкцій з усіх видів будівельних робіт.

Щороку у товаристві розробляються комплексні заходи для встановлення нормативів із охорони праці. На виконання цих заходів витрачають не менш як 0,5% фонду заробітної плати. У 2013 році на охорону праці заплановано виділити 1 млн 863 тис. гривень.

Один раз на п'ять років проводиться атестація робочих місць. «За підсумками атестації, – пояснює Олена Курупій, – працівники виробничих і будівельних ділянок отримують додаткові відпустки, робітники шкідливих спеціальностей отримують молоко».

Згідно із законодавством України працівники заводу проходять періодичні медичні огляди.

Для навчання та перевірки знань із питань охорони праці робітників і посадових осіб на підприємстві запроваджено систему інструктажів. Навчання проваляться за участю працівників служби охорони праці.

Для контролю за умовами та безпекою праці на виробництві створені та діють дві комісії з охорони праці (на будівельних і виробничих ділян-

ках), до складу яких входять громадські інспектори з охорони праці від профспілкового комітету. Члени комісії систематично проходять навчання та перевірку знань у Головному навчально-методичному центрі Держгірпромнагляду України.

Обов'язково один раз на рік робітники проходять спеціальне навчання та перевірку знань із питань охорони праці безпосередньо на підприємстві. Для цього обладнано спеціальні навчальні класи. Фахівці служби охорони праці та електромеханічних служб проводять тематичні заняття, надають консультації щодо проблем виробничої безпеки. Крім того, навчання проводяться безпосередньо на робочих місцях, як-от на будівельних майданчиках, у виробничих цехах і ділянках.

Для поліпшення рівня безпеки праці та недопущення нещасних випадків на підприємстві діє система заохочення. За порушення вимог охорони праці працівників і посадових осіб позбавляють премій.

Щеодавно до Дня охорони праці на заводі проводилися заходи щодо поліпшення умов праці, а 25 кращих працівників, які впродовж року не порушували вимог охорони праці, дістали матеріальне заохочення.

З нагоди Дня охорони праці та вшанування пам'яті працівників, які загинули на виробництві, сім'ї загиблих отримали матеріальну допомогу.

У розв'язанні проблем із охороною праці керівник відіграє надзвичайно велику роль. Тому під час проведення щомісячних нарад голова правління ПАТ Валерій Головаш розглядає цих питань вважає пріоритетними.

Накопичений за десятиліття досвід роботи, зокрема у сфері поліпшення системи охорони праці, засвідчив, що от уже протягом десяти років у ПАТ «Завод залізобетонних конструкцій ім. С. Ковальської» не фіксуються випадки професійного захворювання, а виробничий травматизм значно зменшився. Підприємство неодноразово виявлялося переможцем оглядів-конкурсів з охорони праці серед підприємств будівельної галузі.

Своре дотримання усіх вимог безпеки праці та культури виробництва стало стилем життя ПАТ «Завод залізобетонних конструкцій ім. С. Ковальської».

Усі масштабні починання на підприємстві не були б такими успішними, якби не конструктивна взаємодія між профспілковою організацією, яку очолює Ірина Гриб, і керівництвом заводу. Соціальне партнерство на заводі – не загальні слова, а принципи дій. А в їх основі, як і вимагає трудове законодавство, – виконання колективного договору.

Проте колдоговір тут не сприймають як щось буденне. Щоразу до документа вносяться зміни. Бо без цього не можна. На підприємстві постійно розробляють нові технології, використовують сучасну техніку, новітні матеріали. А отже, потрібне відповідне оснащення, набуття працівниками нових ефективних і безпечних виробничих навичок.

1млн
863 ТИС. ГРН
ЗАПЛАНОВАНО ВИДІЛИТИ НА ОХОРОНУ ПРАЦІ У 2013 РОЦІ

ПРАВА | ВІДПОВІДНІСТЬ ЗАЯВЛЕНОМУ СТАТУСУ

ОФІЦІЙНА ЛЕГАЛІЗАЦІЯ ПРОФСПІЛОК ТА ЇХ ОБ'ЄДНАНЬ

? Як здійснюється процедура проведення легалізації профспілок та їх об'єднань? Які документи потрібно подати до легалізуючих органів?

Відповідно до статті 16 Закону України «Про профспілки, їх права та гарантії діяльності» (далі – Закону) профспілки, їх об'єднання легалізуються шляхом повідомлення на відповідність заявленому статусу. Легалізація всеукраїнських профспілок, їх об'єднань здійснюється Міністерством юстиції України, інших профспілок та їх об'єднань – відповідно Головним управлінням юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, обласними, Київським та Севастопольським міськими, районними, районними у містах, міськими (міст обласного значення) управліннями юстиції.

Для проведення процедури легалізації засновники виборних органів профспілок подають заяви. До заяви додаються статут (положення), протокол з'їзду, конференції, установчих чи загальних зборів членів профспілки з рішенням про його затвердження, відомості про виборні органи, наявність організації профспілки у відповідних територіально-адміністративних одиницях, про засновників об'єднань.

На підставі поданих профспілкою документів легалізуючий орган у

місячний термін підтверджує заявлений статус за ознаками, визначеними ст. 11 Закону, включає профспілку,

якщо іншого рівня визначається статутом цієї профспілки. Організації, які діють на підставі статуту профспілки, надсила-

ють профспілок набувають права юридичної особи з моменту затвердження статуту (положення). Статусу юридичної осо-

Профспілка, об'єднання профспілок набувають права юридичної особи з моменту затвердження статуту (положення). Статусу юридичної особи набувають також організації профспілки, які діють на підставі її статуту.

об'єднання профспілок до реєстру об'єднань громадян і видає свідоцтво про легалізацію із зазначенням відповідного статусу. Легалізуючий орган не може відмовити в легалізації профспілки чи об'єднання профспілок. У разі невідповідності поданих документів зазначеному статусу легалізуючий орган пропонує профспілці, об'єднанню профспілок надати додаткову документацію, необхідну для підтвердження статусу. Статус організації всеукраїнської чи профспілк-

ють легалізуючому органу за місцем свого знаходження повідомлення про належність до певної профспілки з посиланням на свідоцтво про її легалізацію, на підставі якого вони включаються до реєстру об'єднань громадян. Первинні профспілкові організації також письмово повідомляють про це роботодавця. Профспілка підприємства, установи, організації, яка діє на підставі власного статуту, легалізується у порядку, визначеному цією статтею. Профспілка, об'єднання

набувають також організації профспілки, які діють на підставі її статуту. Профспілка, її організації, об'єднання профспілок здійснюють свої повноваження, набувають цивільних прав і беруть на себе цивільні обов'язки через свої виборні органи, які діють у межах прав, наданих їм за законом та статутом (положеннями). За подання на легалізацію недостовірних відомостей особи, які їх підписали, несуть відповідальність згідно із законом.

ВІДШКОДУВАННЯ

ДОПОМОГА ПОСТРАЖДАЛИМ ВІД ПОЖЕЖИ

? Пожежею знищено будинок і все майно моїх батьків-пенсіонерів. Через відсутність коштів нове житло вони купити собі не можуть. Куди звернутися, щоб вирішити це питання?

Відповідно до статті 34 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить надання одноразової допомоги громадянам, які постраждали внаслідок стихійного лиха, зокрема пожежі. Одноразова матеріальна допомога громадянам, які постраждали від пожежі або стихійного лиха, надається за письмовою заявою одержувача до міськвиконкому, за наявності довідки, що підтверджує факт пожежі, актів обстеження на предмет збитків та матеріально-побутових умов проживання.

Вищезазначена допомога надається за рішенням виконкому міськради за рахунок коштів резервного фонду міського бюджету. Якщо з якихось причин місцева влада відмовляє у її наданні, слід звернутися до депутатів як місцевого, так і вищого рівня.

ВІДМІННОСТІ

ЗА ТРУДОВИМ ДОГОВОРОМ ЧИ УГОДОЮ?

? Керівник підприємства пропонує працівникові перейти на роботу за трудовою угодою, обіцяючи, що трудовий стаж буде зараховано. Чи збережеться в такому випадку соціальні пільги та гарантії, і які записи буде внесено до трудової книжки?

Трудова угода за своєю суттю є цивільно-правовим договором, тобто договором підряду чи про надання послуг, і регулюється Цивільним кодексом України (ЦКВ). За договором підряду, відповідно до статті 837 ЦКВ, одна сторона (підрядник) зобов'язується на свій ризик виконати певну роботу за завданням другої сторони (замовника), а замовник зобов'язується прийняти й оплатити виконану роботу. Таким чином, укладення, виконання та припинення (розірвання) трудової угоди регулюється цивільно-правовим законодавством, на відміну від звичайного трудового договору, який регулюється законодавством про працю.

Особа, яка виконує роботу за трудовим договором, набуває статусу «працівника» і на неї поширюються гарантії, пільги та компенсації, визначені законодавством про працю. За трудовою угодою (договором підряду) особа набуває статусу «підрядника» або «виконавця» з правами, визначеними цивільним законодавством та договором. Отже, працюючий за трудовою угодою не має права на щорічну чи додаткову відпустку, виплату премій, допомоги на оздоровлення. Також такий працівник не буде отримувати оплати за лікарняним, звичайно якщо він сам добровільно не сплачуватиме страхові внески до фондів соціального страхування. При виконанні роботи за трудовою угодою (договором підряду) запис до трудової книжки не вноситься, а період виконання зараховується до стажу роботи, що дає право на трудову пенсію лише за умови сплати підприємством страхових внесків.

ДОКУМЕНТ

СТАТУТ ПРОФСПІЛКИ ТА ЇЇ ДІЯЛЬНІСТЬ

? Хто має затверджувати статут профспілки? Які основні положення повинні містити цей документ?

Відповідно до статті 14 ЗУ «Про профспілки, їх права та гарантії діяльності» статуту (положення) профспілок приймаються з'їздами, конференціями, установчими або загальними зборами членів профспілки відповідного рівня і не повинні суперечити чинному законодавству України. Статут (положення) профспілки повинен містити:

- 1) Статус та повну назву профспілки, її скорочену назву (за наявності), місцезнаходження її виборних органів (юридичну адресу).
- 2) Мету та завдання профспілки.
- 3) Умови і порядок прийняття в члени профспілки та вибуття з неї.
- 4) Права, обов'язки членів профспілки, умови, порядок та підстави виключення з членів профспілки.
- 5) Територіальну, галузеву або фахову сферу діяльності.
- 6) Організаційну струк-

- туру профспілки, повноваження її організації, виборних органів, порядок формування їх складу.
- 7) Умови, терміни, порядок скликання з'їздів, конференцій чи загальних зборів членів профспілки та порядок прийняття ними рішень.
- 8) Порядок і терміни звітності виборних органів профспілки перед членами профспілки, порядок здійснення контролю за діяльністю виборних органів профспілки.
- 9) Джерела надходження (формування) коштів

- профспілки та напрямів їх використання.
- 10) Порядок здійснення господарської діяльності профспілки і вирішення майнових питань. У статуті профспілки можуть бути передбачені й інші положення, що стосуються особливостей створення та функціонування певної організації, якщо це не суперечить чинному законодавству. У межах повноважень, передбачених статутом, вищі за статусом профоргани можуть затверджувати положення про організації профспілки.

ФУДЗІ – ПРИВАТНА ВЛАСНІСТЬ (!)

Дивовижно, але частину найбільшої й священної гори Японії – Фудзі – передали у приватну власність. У такий спосіб, здається, поновлено історичну справедливість на підставі виявлених документів іще початку XVII століття. Річ у тім, що Фудзісан посідає особливе місце в офіційній релігії країни – синтоїзмі. Відповідно до нього все довкола просякнуте духовністю, гори є особливо священними,

а з них найбільше шанується саме Фудзі. Вважається, що гора – символ зв'язку між таємним небом і землею. Просто під вершиною гори розташовано синтоїстський храм, якому вже понад дві тисячі років. І віднині священнослужителі невеликого храмового комплексу «Фудзісан Хонгу Сенгентайся» на всіх законних підставах, за розпорядженням міністерства фінансів, воло-

дітимуть вершиною гори, починаючи з рівня 3350 метрів і закінчуючи кратером вулкана. А найгарнішу й найприбутковішу в туристичному сенсі частину Фудзі держава все-таки залишила собі, бо досконала симетрія гірського силуету, неймовірна краса гори-квітки, її загадкова спорідненість із вищими силами незмінно приваблюють прочан, туристів, надиhaють поетів і художників.

КАРПАТСЬКА ПЕРЛИНА

Є в Закарпатті місце поблизу селища Чинадєве й неподалік Мукачєвого, куди, потрапивши, опиняєшся... мабуть, в Австро-Угорщині. Йдеться про замок Шенборнів, що пречудово зберігся. Наш відомий санаторій «Карпати». Усе почалося ще 1840 року з дерев'яного мисливського будиночка у володіннях графів Шенборнів – урочищі Берегвар. Графи завжди були охочі до полювання й часто-густо навідувалися сюди зі своїми гостями. Так весело й приємно проминули п'ятдесят років, коли один із «пізніх» Шенборнів вирішив збудувати тут величний цегляний замок із фігурною черепицею. За тогочасною європейською модою він також мав «астрономічну структуру», пише 100travels.com.ua. Тобто вікон 365 – за кількістю днів року; 52 кімнати відповідали кількості тижнів, а 12 виходів символізували місяці. Така собі данина французькому ренесансу – антуражу славетних мушкетєрів. Давній архітектор геніально прорахував «малюнок» будівлі, подбавши про різномасштабність дахів та інших конструкцій, аби вона природно вписалася у довкілля, створювала ілюзію невагомості й ніби сама проросла зсередини гірського схилу. Внутрішнє оздоблене теж було прегарне: величні сходи, геральдичні леви, розкішні каміни тощо. Цю перлину Закарпаття розташовано у центрі величезного й гарного англійського парку, де понад 40 видів рослин, і не лише місцевих, а й зібраних з усього світу: японська вишня, канадська ялина, рожевий бук, самшит та інші ботанічні перлини-символи. Мало того, поміж різного роду й виду дерев – «джерело молодості й краси» з цілющою водою. А крім того, в парку є ставок, обриси якого такі відтворюють межі імперії Габсбургів. Наче кола по воді, Європою розійшовся розголос про принадлежності прекрасного замку, й незадовго до початку Другої світової війни його забажано придбати рейхсмаршал Герман Герінг. Однак дістав відмову. А з 1946 року на території замкового комплексу почав працювати санаторій «Карпати». До слова, свого часу тут відпочивав славетний американський художник Рокуел Кент.

ДИВА ПЛАНЕТИ | ЛЮДИ НАБАГАТО СКЛАДНІШІ, НІЖ МОЖНА СОБИ УЯВИТИ

ЕКСТРЕМАЛЬНІ ЕМПІРИКИ З ДЖУНГЛІВ

Тетяна МОРГУН
оглядач «ПВ»

Цивілізований світ знає про існування бразильського індійського племені піраха, що мешкає поблизу річки Маїсі (Мейкі). Знає й дивується. Дивується й почувається розгубленим. Не раз і не двічі науковці заходили у глухий кут, намагаючись зрозуміти закони способу життя, опанувати мову піраха і якимось чином зв'язати одне й друге. І не дивно. Зокрема, говірка піраха спростовує всі висновки видатного лінгвіста Ноама Хомського, автора класифікації формальних мов, названу ієрархією Хомського: будову всіх земних мов жорстко продиктовано структурою людського мозку. Мова піраха має найдібільший у світі набір фонем: три голосних і сім приголосних. Геть відсутній більш чи менш складні граматично-синтаксичні конструкції. Перекладати навіть зовсім простенькі тексти з їхньої мови на інші чи навпаки вкрай складно. Абстрактних понять для піраха не існує й у них велими дивні стосунки з категорією часу: вони не знають, що таке «завтра» й «сьогодні», не орієнтуються у поняттях «минуло» й «майбутнє». А отже, ніколи не замислюються щодо майбутнього, оскільки робити цього не вміють, живуть «тут і зараз».

Стосовно «режиму дня» – картина подібна. Піраха вважають, що спати шкідливо, бо сон робить людину слабкою, уві сні вона ніби вмирає й прокидається вже іншою. А оскільки ти щораз інший, то піраха змінюють своє ім'я через кожні 6-7 років, причому добирають найбільш прийнятне для кожного віку – тож, з огляду на ім'я, можна зрозуміти, йдеться про дитину, юнака, зрілого чоловіка або старого.

Отже, сплять вони по 20-30 хвилин, притулившись до стіни пальмового об'єкта, або просто під деревом. Якщо хтось збирається підірвати, то йому не кажуть «Добраніч», а щось на кшталт «Нема чого спати! Тут змії довкола!». Саме так і називається книга американ-

ського місіонера, лінгвіста, етнографа й письменника Деніела Еверетта, котрий прожив з піраха майже 30 років.

Еверетт прибув до них іще 1976-го як місіонер, аби повернути у християнство. Тоді про плем'я ніхто достоту не знав, тож він був готовий до того, що мова аборигенів виявиться складною. Але він помилявся: «Ця мова не була складною. Вона виявилася унікальною. Нічого подібного на Землі більше не зустрічається».

Попервах науковець, як і чимало його колег, зокрема й місіонерів, котрі приїжджали в джунглі до піраха, відчув шок від усього побаченого. Проте якщо інші майже одразу їхали назад, бо, мовляв, з примітивним плем'ям нема про що розмовляти, то Еверетт залишився. Придивлявся, замислювався – і мусів кардинально переглянути чимало своїх базових ідеологем. Причому, із тріском провалилася релігійна місія Еверетта. Сяк-так освоївши можливості місцевої комунікації, він спробував роздумувати піраха – котрі були уважними й доброзичливими слухачами – сутністі й сенс Євангелія від Марка. Але щойно почав розповідати про життя й діяння Ісуса, аборигени заси-

Що ж то за плем'я з бразильських джунгль, що його спосіб життя здатний місіонера зробити атеїстом, а лінгвіста – примусити переглянути базові принципи своєї науки?

пали проповідника запитаннями: який був на зріст Спаситель? Який на вигляд? І головне – де й коли Еверетт із ним познайомився? Зникловий місіонер розчарував дикунів: «То ти ніколи його не бачив?! Навіщо ж нам про все це розповідаєш?»

Адже піраха ніколи не розповідали іншим про те, чого не бачили на власні очі. Тож саме Еверетт і назвав їх «екстремальними емпіриками», тобто людьми, котрі спіраються виключно на власний досвід.

Деніел Еверетт роками жив поряд із цими бразильськими індіанцями, спостерігав, порівнював. Зрозумів, що його місіонерську місію аргументовано спростували, й поволі став... агностиком. Небезпідставно засумнівався у начебто перевірених лінгвістичних теоріях. До слова, з гумором письменник повідомляє, що цифр і лічби піраха не знають, задовольняючись лише двома поняттями: «кілька» й «багато». Одинтри – це «кілька», а приблизно п'ятнадцять – «багато». Тому піраха ніколи не повірять, що вони – маленький народ. Їх 300 осіб, а це, поза сумнівом, багато. Про сім мільярдів землян годі й казати. Це теж багато. Тобто – вас багато й нас багато. Все просто чудово!

НАЙЩАСЛИВІШІ ЛЮДИ НА ЗЕМЛІ

Це й було «базовим» спостереженням Еверетта: піраха веселі, привітні, довірливі, доброзичливі, неупереджені люди. І дуже щасливі! Майже весь вільний час вони співають, сміються, танцюють та бавляться з дітьми. І жа для них – не більше, ніж засіб підтримувати життя. Ніхто нічого

не ідеалізує, ніхто нікому не заздрить, ніхто не заважає іншому бути самим собою й здійснювати самовияв у вподобаний спосіб. При цьому морально-етичні норми в усіх життєвих аспектах у піраха вищі, ніж у будь-якій «цивілізованій» і «культурній» країні. На підставі багаторічних спостережень Еверетт у своїй книзі

поміж іншим зробив один, як здається, кумедний висновок: «Ввічливість – позашлюбна діяльність – ознака філософський: «Людина – істота набагато складніша, ніж розповідає Біблія». Врешті-решт він зрозумів, що має вчитися у піраха. А не навпаки.

СПОРТ

ОЛЕКСАНДР МОЙСЕНКО – ЧЕМПІОН ЄВРОПИ

У польській Легниці фінішував чемпіонат Європи з шахів, за перемогу в якому змагалися 286 учасників. Однак корону континентальної першості здобув українець Олександр Моїсенко. Український гросмейстер до заключного туру впевнено очолював турнірну таблицю, здобувши 8 очок у 10 партій (6 перемог і 4 нічий). Однак в останній зустрічі наш співвітчизник поступився росіянину Яну Непомнящему, що дозволило одразу 10 (!) шахістам у підсумку наздогнати українця, набравши однакову з ним кількість балів. Проте за додатковими показниками переможцем континентальної першості було оголошено Олександром Моїсенком. Друге та третє місця посіли росіяни Євгеній Алексєєв та Євгеній Романов.

МАСОВА ФІЗКУЛЬТУРА | ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ТУРНІР З АКТИВНИХ ШАХІВ СЕРЕД ОСВІТЯН

МИСТЕЦТВО ЛОГІЧНОЇ ГРИ

Людмила БИСТРОВА-ДРОБОТ
спеціально для «ПВ»

Центральний комітет Профспілки працівників освіти і науки України цьогоріч започаткував Всеукраїнський турнір з активних шахів серед освітян. До участі у змаганнях своїх представників делегували майже всі територіальні організації – загалом понад 110 учасників у складі 23 команд. За перемогу змагалися не тільки шахісти I розряду (24 особи), а й 5 міжнародних майстрів, 2 майстри ФІДЕ, 4 майстри України з шахів і 40 кандидатів у майстри спорту.

Урочистою і схвилюваною була церемонія відкриття змагань, в якій взяли участь заступник голови ЦК Профспілки працівників освіти та науки України, голова Організаційного комітету Євген Нікітюк, завідувач відділу з гуманітарних питань, член Організаційного комітету Алла Негрієнко, тренери, судді. Для проведення турніру спортсмени були забезпечені необхідним технічним інвентарем, який надали

спортивний клуб «Олімп» Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова (директор О. П. Питомець), шаховий центр «Товариш» Центру дитячо-юнацької творчості «Шевченківець» м. Києва (директор центру О. М. Коваль), шаховий клуб «Данко» (м. Корсунь-Шевченківський, директор Л. П. Дробот) та ЦК Профспілки працівників освіти та науки України. Три дні точилася напружена, гостра боротьба між учасниками команд, безперервно працювала суддівська колегія та вносила корективи в спірні питання. Зрештою, переможницею турніру стала команда

шахістів Автономної Республіки Крим (капітан Сергій Ярій). Другими в підсумку фінішували представники Чернігівської області (капітан Валерій Плаксін), «бронзу» здобули шахісти Донецької області (капітан Дмитро Кононенко). Призери були нагороджені дипломами відповідних ступенів, кубками, медалями та грошовими преміями. Усі команди одержали подяки від організаторів за активну участь у турнірі. Почесними грамотами ЦК Профспілки працівників освіти і науки за особистий вагомий внесок в організацію та проведення турніру нагороджені члени Головної суддівської колегії.

БОКС | ПОВЕТКІН І КЛИЧКО МОЖУТЬ ЗУСТРІТИСЬ У РИНГУ 5 ЖОВТНЯ

ПРОМІЖНІ ПЕРЕШКОДИ УСУНЕНО

Перемога Олександра Поветкіна над польським суперважковаговиком Анджеєм Вавжиком у рамках захисту «регулярного» титулу WBA усунула останню перешкоду на шляху до зустрічі росіянина з діючим чемпіоном WBA, WBO, IBF та IBO Володимиром Кличком.

Володимир ПОЛТАЄВ
спеціально для «ПВ»

Росіянин переміг поляка технічним нокаутом, який рефері зафіксував у третьому раунді під час проведення вечора боксу в Москві минулої п'ятниці. Важник зосередився в основному на захисті (хоча, зрештою, його це аж ніяк не врятувало), однак навіть при цьому примудрився кілька разів джебамі дістати господаря рингу. Утім, бій насправді закінчився доволі рано, аби сказати щось суттєве про вплив на підготовку

російського «Вітязя» його ставника Костянтина Цзю. А 4 травня Володимир Кличко виграв у німецькому Мангеймі титульний поєдинок в італійця Франческо Пьянети. Українець традиційно впевнено контролював хід поєдинку і щойно приноровився до дій претендента, відправив Пьянету в перший нокаут. Вдруге італієць почув відлік після лівого бокового Воллі в п'ятому раунді, а в шостому рефері зупинив страждання претендента після чергової влучної комбінації чемпіона. Таким чином, обидва претенденти на титул найкращого суперважковаговика сучасного

професійного боксу здолали своїх останніх суперників на шляху до очного поєдинку. Який, відповідно до оголошеної промоутером російського боксера Володимиром Хрюновим інформації, має відбутися 5 жовтня у Москві. Нагадаємо, що наприкінці квітня торги за право проведення бою між регулярним чемпіоном WBA в суперважкій вазі Олександром Поветкіним і українським суперчемпіоном Володимиром Кличком виграв російський промоутер Володимир Хрюнов, який зголосився викласти понад 23 мільйона доларів. Торги йому вдалося виграти завдяки бізнесмену Андрію Рябінському, який і виступив основним фінансовим спонсором «глобальної події для російського боксу», як нині називають майбутній поєдинок наших сусідів. Як пояснювали співпромоутери, подібний куш вони поділили викласти за-

ради того, щоб організувати поєдинок українця з росіянином у Москві, але найголовніше – аби захистити права Олександра Поветкіна. Хай там як, але до цього саме Олександр двічі відмовлявся від уже призначених зустрічей з Володимиром. Саме тому, напевно, менеджер Володимира Кличка Бернд Бенне заявив, що команда чемпіона зажадає стовідсоткового перерахування грошей незалежному нотаріусу від сторони, яка виграла торги, аби гарантувати виплати після бою. Утім, у пресі вже з'явилися повідомлення, що сторони не можуть дійти згоди щодо здавання спортсменами допинг-тестів. Тож чи відбудеться поєдинок між Поветкіним і Кличком-молодшим, чи втретє зірветься, говорити зарано.

коротко

ФУТБОЛ

ОЧІЛЬНИК ЗБІРНОЇ ВИКЛИКАВ ГРАВЦІВ

Головний тренер національної збірної України Михайло Фоменко визначився із списком гравців, які візьмуть участь у товариському матчі проти команди Камеруну (2 червня) та відбірному матчі до чемпіонату світу 2014 року проти збірної Чорногорії (7 червня).

Найбільше представництво в національній команді, повідомляє офіційний сайт ФФУ, має дніпропетровський «Дніпро» – 8 гравців. Отже, до наступних матчів («синьо-жовтої» дружини готуються: воротарі Андрій Пятов («Шахтар»), Максим Коваль («Динамо»), Рустам Худжаєв («Іллічівець»); захисники В'ячеслав Шевчук, Олександр Кучер, Ярослав Ракицький (усі – «Шахтар»), Євген Хачеріді, Євген Селін (обидва – «Динамо»), Віталій Мандзюк, Артем Федещкий (обидва – «Дніпро»), Богдан Бутко («Іллічівець»); півзахисники Олег Гусєв, Денис Гармаш, Андрій Ярмоленко, Роман Безус (усі – «Динамо»), Андрій Богданов («Арсенал»), Євген Коноплянка, Руслан Ротань, Денис Олійник, Сер-

гій Кравченко (усі – «Дніпро»), Микола Морозюк («Металург», Донецьк), Тарас Степаненко, Дмитро Гречинкін (обидва – «Шахтар»), Едмар («Металіст»), Анатолій Тимошук («Баварія» Мюнхен, Німеччина); нападники Євген Селєзньов, Роман Зозуля (обидва – «Дніпро»), Марко Девіч («Металіст»), Володимир Голменюк («Арсенал»). Варто відзначити, що вдруге отримали запрошення до національної команди нещодавні дебютанти Дмитро Гречинкін та Андрій Богданов. Вперше отримав запрошення від нинішнього тренерського штабу голівної Максим Коваль, а етнічний бразилець Едмар удруге в своїй кар'єрі отримав запрошення до лав національної команди України.

СТРІЛЬБА З ЛУКА

«СРІБНИЙ» ДЕБЮТ

У китайському Шанхаї завершився перший етап Кубка світу із стрільби з лука. Українська збірна здобула «срібло».

У командних змаганнях Анастасія Павлова, Лідія Січенкова та Вікторія Коваль перемогли французько-китайянок та німкенів. Однак у вирішальному поєдинку, який відбувався за вітряної погоди

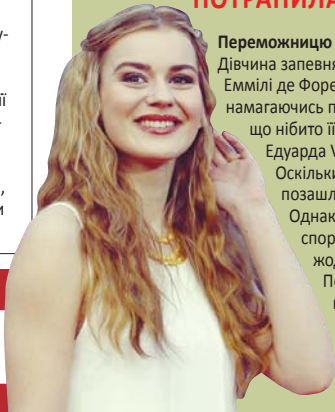
і в якому нашим дівчаткам протистояли суперниці з Тайваню, українкам не вдалося продовжити переможну ходу, тож вони були змушені вдовольнитися другою сходинкою п'єдесталу пошани.

ЧИ ЗНАЄТЕ ВИ, ЩО...

Між коханням восьминогів і людей багато спільного. Виявляється, ці морські молюски вміють не тільки фліртувати, а й навіть ревнують і тримаються за «руки» – щупальця. Восьминоги-самці – віддані й турботливі партнери й завжди охороняють самку після її запліднення. Упродовж кількох днів восьминог сторожує біля лігва подруги й нападає на будь-якого суперника, який підбрався до його пачі надто близько. Тим часом конкуренти закоханого восьминога, аби відбити його «даму серця», можуть вдатися до неабияких хитрощів, аж до маскування під самок, коли намагаються плавати «по-жіночому».

ПЕРЕМОЖНИЦЯ ЄВРОБАЧЕННЯ-2013 ПОТРАПИЛА В СКАНДАЛ

Переможницю Євробачення-2013 Еммілі де Форест уїмали на брехні. Дівчина запевняла публіку, що є далекою родичкою англійської королеви. Еммілі де Форест свідомо повідомляла неправдиву інформацію про свій родовід, намагаючись привертнути до себе увагу. Дівчина вигадала гарну історію про те, що нібито її прабабусею була англійська королева Вікторія по лінії Едуарда VII. Оскільки Едуард VII був відомим ловеласом, то у нього цілком могли бути позашлюбні діти, тому слова де Форест здалися глядачам правдивими. Однак данські журналісти розкопали родовід співачки й з'ясували, що спорідненість з монаршою сім'єю – вигадка Еммілі. Дівчина не має жодного стосунку до королівської родини. Переможниця Євробачення уже зізналася, що британська королева їй не родичка. Коли датчанку викрили у брехні, вона анітрохи не знітилася і заявила, що це був пар-хід. Нагадаємо, що на пісенному конкурсі Євробачення-2013 Еммілі представляла Данію із власною пісню «Only teardrops», яка принесла їй перемогу.

ДОЗВІЛЛЯ

КАЛЕНДАР ЗНАМЕННИХ І ПАМ'ЯТНИХ ДАТ

25-31 травня

25 День працівників видавництва, поліграфії та книгорозповсюдження

100 років від дня народження Суламфі Моїсеївни (Мовшевна) Цибульник (1913-1996), українського кінорежисера

26 День хіміка

27 100 років від дня народження Валентина Костянтиновича Лагоди (справж. – Лагодзинський) (1913-1991), українського поета, гумориста, сатирика

28 День прикордонника

130 років від дня народження Олександра Олександровича Весніна (1883-1959), українського та російського архітектора

29 Міжнародний день миротворців ООН

140 років від дня народження Костянтина Максимовича Зіньківського (1873-1959), українського поета, педагога

31 Всесвітній день боротьби з тютюнопалінням

ТРИВАЄ ПЕРЕДПЛАТА ПРОФСПІЛКОВИХ ВИДАВАНЬ НА 2013 РІК

Вартість передплати на 2013 рік не збільшилася і становить:
 газети «Профспілкові вісті» – 148,44 грн (передплатний індекс – 22152),
 журналу «Бібліотечка голови профспілкового комітету» – 65,64 грн (передплатний індекс – 22909).

ГОРОСКОП

27 травня – 2 червня

ОВЕН
Вам слід правильно розподілити свої сили, аби впоратися з усіма складнощами. Не приймайте необачних рішень, зважують кожну свою дію.

ТЕРЕЗИ
Поговоріть з колегами, щоб сформулювати подальші плани. Пам'ятайте, що самотійно вдається зробити набагато менше, ніж спільно з одноплевицями.

ТЕЛЕЦЬ
Вдається вирішити проблеми. Розставивши пріоритети, ви легко впораетесь з накресленим робочим планом.

СКОРПІОН
Тиждень принесе удачу в творчих починаннях. Випадкове знайомство виявиться великим продуктивним і вигідним для вас.

БЛИЗНЮКИ
На вас чекає напружена й виснажлива робота. Розмову з керівництвом краще відкласти, зараз не дуже вдалий час.

СТРЕЛЕЦЬ
Не звертайте уваги на дрібниці, інакше можете втратити час. Зібрали допомогу вповертатися зі складними ситуаціями.

РАК
Вам слід довіритися своїй інтуїції. Якщо виникає бажання не йти на заплановану зустріч, то перенесіть її.

КОЗЕРІГ
Займіться налагодженням нових ділових зв'язків. Успішними виявляться усі починання.

ЛЕВ
Будьте терпимими до колег по роботі. Стримуйте свій гнів, інакше ви ризикуєте підірвати свій авторитет.

ВОДОЛІЙ
Успіх у переговорах залежить від вашого емоційного стану й впевненості в собі. Тож налаштуйтеся на позитив.

ДІВА
Тиждень буде досить вдалим, особливо для вирішення фінансових питань. Ви сміливо можете підписувати будь-які документи й робити інвестиції.

РИБИ
Вам давно складно знайти спільну мову з оточуючими. Постійне невдоволення і дратівливість можуть зіпсувати стосунки з колегами.

Об'єднана профспілкова організація хімічних заводів

СКАНВОРД

Розгадавши сканворд і вписавши букви в клітинки, вирийте його по червоній рамці та надішліть нам на адресу: «Профспілкові вісті», майдан Незалежності, 2, м. Київ, 010142 або profvisti@ukr.net.

Усіх, хто правильно розгадав сканворд і першим надіслав відповідь, чекає винагорода – піврічна передплата на газету «Профспілкові вісті».

ВІТАЄМО Петра Чорнотра з м. Чернігова, який правильно розгадав сканворд у № 20.

ДО УВАГИ ПЕРЕМОЖЦІВ КОНКУРСУ!
Щоб отримати піврічну передплату на газету «Профспілкові вісті», необхідно подати до редакції копію ідентифікаційного коду, а також вказати домашню адресу й поштовий індекс.

Відповіді на сканворд, надрукований у № 20

Правильна відповідь – «Грицюка»